

Sisältö

Yritysesittely	4-5
Tietoja osakkeenomistajille.....	6
Vuosi 2004 lyhyesti	7
Toimitusjohtajan katsaus	8-9

Markkina-alue: Suomi

Kaupallinen toiminta	10
Teurastamoteollisuus	12
Lihavalmiste- ja valmisruokateollisuus.....	12
Siipikarjateollisuus.....	12
Logistiikkaryhmä	14
Raaka-ainehankinta ja ohjaus.....	14
LSO Foods Oy.....	15
Paremmen toiminnan puolesta.....	16

Markkina-alue: Baltia .....

Markkina-alue: Puola .....

HK Ruokatalon visio on kehittyä Itämeren alueen johtavaksi liha-alan yritykseksi

Hallituksen toimintakertomus.....	26
Tunnusluvut.....	31
Tuloslaskelma.....	33
Tase.....	34
Rahavirtalaskelma	36
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	37
Osakkeet ja omistajat	50
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset.....	53
Tilintarkastuskertomus.....	53
Yhtiön hallinto	54
Hallitus.....	56
Kotimaan johtoryhmä.....	56
Baltian johtoryhmä	57
Tiedotteita.....	58
Yhteystietoja	59

Menestyvä Suomessa, vahva Baltiassa, kasvava Puolassa

HK Ruokatalon toiminta-ajatus

Me HK Ruokatalossa tuotamme taloudellista lisäarvoa omistajillemme yhdistämällä ruokien laatutietoisuuden, henkilöstön ammattitaidon, vahvat tuotemerkit sekä kuluttaja- ja asiakaslähtöisen toiminnan.

HK Ruokatalo 2004

- liikevaihto 680 miljoonaa euroa
- henkilöstöä: Suomessa 2 600, Baltiassa 1 800, Puolassa 3 400
- tuotevalikoima: liha, siipikarjanliha, lihavalmisteet, valmiit ruoat
- markkinajohtaja vähittäiskaupassa lihavalmisteissa ja siipikarjatuotteissa Suomessa ja Virossa sekä lihavalmisteissa Latviassa ja Puolassa

Taloudelliset tavoitteet

Liikevoitto: yli 5 prosenttia liikevaihdosta

Oman pääoman tuotto: yli 15 prosenttia

Omavaraisuusaste: yli 40 prosenttia

Kansainvälisen liiketoiminnan osuus: yli 40 prosenttia liikevaihdosta

Osingonjako: vähintään 30 prosenttia nettotuloksesta

HK Ruokatalo Group -konsernin rakenne

* HK Ruokatalon ja tanskalaisen Danish Crownin 50/50 -periaatteella omistama yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB omistaa 75,31 % Sokolówin osakkeista (tilanne 17.02.2005).

SUOMI

VIRO

LATVIA

LIETTUA

PUOLA

Yhtiökokous

HK Ruokatalo Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 12.4.2005 klo 14.00 yhtiön pääkonttorissa Turussa, osoite Kaivokatu 18. Valtakirjojen tarkastus alkaa klo 13.00. Kokoukseen tulee ilmoittautua 7.4.2005 klo 16.00 mennessä joko kirjallisesti osoitteella HK Ruokatalo Group Oyj, Yhtiökokous, PL 50, 20521 Turku tai faksilla numeroon (02) 250 1667 tai sähköpostilla osoitteella marjukka.hujanen@hk-ruokatalo.fi tai puhelimitse numeroon 010 570 100 / Hujanen.

Osallistumisoikeus

Yhtiökokoukseen voivat osallistua ne osakkeenomistajat, jotka 1.4.2005 ovat merkittynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n ylläpitämään yhtiön omistajaluetteloon. Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua kokoukseen edellyttäen, että hän oli rekisteröity yhtiön osakerekisteriin ennen 1.11.1997. Hänen on lisäksi esitettävä yhtiökokouksessa osakekirjansa tai muu selvitys siitä, että osakkeiden omistusoikeutta ei ole siirretty arvo-osuustilille.

Osingonmaksu

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2004 jaetaan osinkoa 0,29 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan niille osinkoon oikeutetuille osakkeenomistajille, jotka ovat merkittynä omistajaluettelossa 15.4.2005. Osinko esitetään maksettavaksi heille 22.4.2005. Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään 15.4.2005 mennessä, osinko maksetaan sen jälkeen, kun osakkeet on siirretty arvo-osuusjärjestelmään.

Omistajaluettelo

HK Ruokatalo Oyj:n omistajaluetteloä ylläpitää Suomen Arvopaperikeskus Oy, Unioninkatu 32 B, 00130 Helsinki. Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelujen palvelunumero kotimaassa on 0800 180 500. Mahdolliset osoite- ja henkilötietojen muutokset pyydämme tekemään suoraan oman arvo-osuustilinne pitäjälle.

Taloudellinen informaatio ja vuosikertomusjakelu

HK Ruokatalo julkaisee vuosikertomuksen huhtikuussa sekä lisäksi kolme osavuositarkastusta. Tammi-maaliskuun osavuositarkastus ilmestyy 2.5.2005, tammi-kesäkuun katsaus 15.8.2005 ja tammi-syyskuun katsaus 21.10.2005. Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi ja ne ovat luettavissa yhtiön verkkosivulla www.hk-ruokatalo.fi, jonne tulevat myös yhtiön pörssitiedotteet. Ruotsinkielinen tiivistelmä vuosikertomuksesta on niin ikään luettavissa verkkosivulla.

Painettu vuosikertomus postitetaan automaattisesti niille osakkeenomistajille, jotka omistavat vähintään 250 osaketta ja jotka on merkitty yhtiön omistajaluetteloon Suomen Arvopaperikeskuksessa. Osavuositarkastukset julkaistaan pörssitiedotteen muodossa ja ne ovat luettavissa HK Ruokatalon verkkosivulla. Lähetämme pyydettäessä kopion osavuositarkastuksesta postitse tai liitetiedostona sähköpostitse.

Vuosikertomuksia ja osavuositarkastuksia voi tilata verkkosivumme Yhteystiedot-kohdan kautta tai osoitteella HK Ruokatalo Group Oyj, Viestintä, PL 50, 20521 Turku tai puhelimitse 010 570 100 / Viestintä tai sähköpostitse hk.viestinta@hk-ruokatalo.fi

Vuosi 2004 lyhyesti

Taloudelliset tavoitteet

Liikevaihdon kasvu tavoitteen mukainen. Tulos parani Baltiassa ja Puolassa, kotimaassa edellisen vuoden tasolla.

Liikevaihto 680,4 miljoonaa euroa (+5,1 %) ja tulos 26,1 miljoonaa euroa.

Marraskuun osakeannissa kaikki tarjotut 8.615.798 A-osaketta merkittiin. Osakeannilla hankittiin 36,2 miljoonaa euroa uutta omaa pääomaa.

Toiminnalliset ratkaisut

Aloitimme tanskalaisen Danish Crownin kanssa strategisen omistajayhteistyön Puolassa. Yhteinen omistuksemme Sokolówissa nousi 72,8 prosenttiin.

Kotimaan yritysrakenteen selkeyttämiseksi sulautamme tytäryhtiöt Broilertalon, Food Kuljetuksen, Koiviston Teurastamon ja Pouttu Foodsin emoyhtiö HK Ruokatalo Oyj:hin. Toisessa vaiheessa konsernin Suomen teollinen toiminta henkilöstöineen siirretään erilliseen tytäryhtiöön.

Tuotantoryhmä jaettiin kahtia: lihavalmiste- ja valmisruokateollisuusryhmään sekä logistiikkaryhmään. Prosessimaista toimintatapaa tehostettiin edelleen selkeyttämällä lihavalmistetehtaiden työnjakoa sekä keskittämällä Riihimäellä ollut tuotanto Vantaalle ja ulkoistamalla salaattien valmistus.

Asiakkaiden odotukset

Olemme aktiivisesti mukana kaupan muutoksessa kehittämällä asiakassuhteitamme kumppanuuden suuntaan ottaen huomioon kuluttajien muuttuvat toiveet.

HK Ruokatalo on markkinajohtaja Suomessa ja Baltiassa päätuoteryhmissään lihavalmisteissa ja siipikarjatuotteissa.

Yhtiö jalosti yli 140 miljoonaa kiloa suomalaista lihaa. Asema kotimaisen lihan suurimpana hankkijana ja käyttäjänä vahvistui.

Henkilöstön panos

Jatkoimme suorituksen johtamisjärjestelmän rakentamista ja johtamiskulttuurin kehittämistä. Arvojen merkitystä pohdittiin kaikissa työtiimeissä.

Henkilöstö teki 2 230 aloitetta työn ja työyhteisön kehittämiseksi.

Yhtiö maksoi kotimaan henkilöstölle tulospalkkioina lähes 0,7 miljoonaa euroa.

Etenimme vahvasti kansainvälistymisessä

Elintarviketeollisuuden vaikuttaa tällä hetkellä neljä merkittävää tekijää. Euroopan Unioniin liittyi vappuna 2004 kymmenen uutta jäsenmaata, niiden joukossa suuria maatalousmaita ja elintarvikkeiden tuottajia, joiden mukaan tulo heijastuu jollain tasolla vanhoihin jäsenmaihiin.

Toinen laajasti vaikuttava ilmiö on vähittäiskaupan jatkuva kansainvälistyminen ja ketjuuntuminen. Teollisuuden on pystyttävä tarjoamaan tuotteita yhä suuremmille ja vahvemmille asiakkaille.

Kolmanneksi kuluttajien ostokäyttäytyminen tulee vaikeammin ennakoitavaksi. Kuluttajat hajaantuvat ryhmiä, ja syntyy kokonaan uusia ryhmiä, joiden mieltymykset eivät sovi totuttuun kaavaan.

Neljänneksi vireillä olevat kansainvälisen kaupan sopimusneuvottelut muuttavat elintarviketeollisuuden kilpailuolosuhteita. Nämä tekijät yhdessä johtavat merkittävään rakennemuutokseen EU-alueella myös liha-teollisuudessa.

Vahva kotimaassa, kasvava ulkomailla

HK Ruokatalo on pyrkinyt ennakoimaan muutoksia ja tähdännyt kansainvälistymisessään siihen, että hyvissä ajoin kehitämme toimintarakenteemme tulevia tarpeita varten. Kansainvälinen liiketoimintamme alkoi runsaat kuusi vuotta sitten. Tänä vuonna arviolta 40 prosenttia liikevaihdosta ja puolet tuotannon volyyymistä kertyy Suomen ulkopuolelta.

Kotimaassa HK Ruokatalo jalosti kertomusvuonna yli 140 miljoonaa kiloa suomalaista lihaa ja on selvästi suurin kotimaisen lihan markkinakanava. Tuotannolliset investointimme Suomeen ovat mittavia ja ne turvaavat meille kapasiteetin ja tehokkuuden pitkälle tulevaisuuteen.

Perusstrategiassa merkittävä vuosi

Vuoden 2004 kuluessa asemamme Itämeren alueella vahvistui merkittävästi. Omistuksen lisääminen Puolan johtavassa lihanjalostajassa Sokolówissa johti loppukeksällä yhteistyöhön Euroopan suurimman liha-alan yrityksen, tanskalaisen Danish Crownin kanssa.

Strategisella yhteistyöllä Sokolówin omistamisessa edistämme Sokolówin toiminnan kehittämistä ja sen tuotteiden markkinoillepääsyä erityisesti Keski- ja Itä-Euroopassa. Puolan oman lähes 40 miljoonan asukkaan markkinan lisäksi Sokolów tähtää Keski-Eurooppaan hyödyntäen muun muassa Danish Crownin myynti- ja jakeluverkostoa.

Tulevia kehittämistarpeita silmällä pitäen HK Ruokatalo toteutti marraskuussa 2004 osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvan osakeannin, jolla saimme omistajilta 36,2 miljoonaa euroa uutta omaa pääomaa. Anti onnistui hyvin, kaikki tarjolla olleet 8,6 miljoonaa osaketta merkittiin. Käytämme varat konsernin kansainvälisen ja kotimaisen liiketoiminnan kehittämisessä tarvittaviin investointeihin sekä pääomarakenteen vahvistamiseen.

“Tänä vuonna arviolta 40 prosenttia liikevaihdosta ja puolet tuotannon volyymista kertyy Suomen ulkopuolelta.”

Yritysrakenteen uudistuksella tehoa

Kotimaassa aloitimme syksyllä liiketoiminnan juridisen rakenteen yksinkertaistamisen. Lukuisilla yrityskaupoilla vuosien varrella hankitut tytäryhtiöt sulautettiin yhdeksi teollisuusyhtiöksi HK Ruokatalo Oy:ksi, ja HK Ruokatalo Group Oyj on konsernin emoyhtiönä. Uusi rakenne vastaa paremmin operatiivista työnjakoa ja prosessimaista toimintatapaamme. Samalla se tehostaa liiketoimintaa ja säästää kustannuksia.

Baltiassa kehittämisohjelmamme tähtää prosessimaiseen toimintatapaan, ja siksi virtaviivaistamme juridisia ja operatiivisia rakenteita sielläkin. Sokolówiin nimitettiin joulukuussa uutta omistusrakennetta vastaava hallitus.

Tästä eteenpäin

HK Ruokatalo Group -konsernin liikevaihdoksi vuonna 2004 muodostui 680,4 miljoonaa euroa. Se on 33,0 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Liikevoitto kasvoi 31,3 miljoonaan euroon (27,5 miljoonaa euroa). Toiminnan tulos ennen satunnaisia eriä oli 26,1 miljoonaa euroa kun se edellisenä vuonna oli 22,2 miljoonaa euroa.

Sokolówin luvut yhdistetään vuoden 2005 alusta HK Ruokatalo Group -konserniin IAS-sääntöjen yhteisyrityssäännösten mukaisesti. Sen myötä konsernin kuuluvan vuoden liikevaihtotavoite on noin 900 miljoonaa euroa. Olemme kasvaneet toimialueemme suurimmaksi lihaa jalostavaksi teolliseksi yritykseksi.

Elintarviketeollisuus toimii avoimessa kansainvälisessä kilpailussa. Vaikka tuoreen ruoan markkinat ovat perinteisesti alueellisia, niin tuotteiden liikkuvuus maasta toiseen on jo kasvamassa eivätkä pienet kotimarkkinat pidemmällä tähtäyksellä anna suojaa tai kasvun mahdollisuuksia. Suomelle on tärkeää, että täällä on menestyviä kansainvälistyneitä elintarviketeollisuusyrityksiä. HK Ruokatalo on pitkällä tässä kehityksessä.

Simo Palokangas
toimitusjohtaja

Aktiivista muutosta ja kehitystä kotimaassa

Kaupallinen toiminta

HK Ruokatalon kaupalliselle ryhmälle kuuluu myynti kotimaan vähittäiskauppa- ja horeca-asiakkaille, markkinointi ja tuotekehitys sekä vienti ja teollisuusmyynti.

Päivittäistavarakauppa on uudistanut toimintaansa viime vuosina voimakkaasti. Olemme olleet muutoksessa aktiivisesti mukana kehittämällä asiakassuhteitamme kumppanuuden suuntaan ottaen huomioon kuluttajien muuttuvat toiveet. Tätä työtä tehdään logistiikan, tuoteryhmähallinnan, markkinoinnin ja tuotekehityksen alueilla.

Ostovoiman kasvu näkyy kaupassa

Myyntillisesti vuosi 2004 oli haastava. Kilpailutilanne oli kova, ja se näkyi hintatason alenemisena, vaikka raaka-aineen hinta nousi merkittävästi. Tehostimme omaa myyntitoimintaa karsimalla valikoimista noin sata tuotenimikettä ja siirtämällä painopistettä enemmän yrityksen ydintuotteisiin. Tämä liittyy osana laajaan tuotevalikoiman hallintaprojektiin, jolla tehostamme tuotevalikoimaa sekä yrityksen että asiakkaan ja kuluttajan näkökulmasta.

Kuluttajapakatun lihan myyntimme täytti asetetut tavoitteet. Kuluttajat ottivat uutuudet hyvin vastaan ja varsinkin sesongit onnistuivat. Kattava grillattavien lihojen valikoimamme kesällä 2004 menestyi erinomaisesti. Toisaalta joulusesongissa "Tilalta kuluttajalle" -ydinprosessimme paransi entisestään, ja toimitimme jo lähes puolet kaikista joulukinkuista Suomessa.

Kiinnostus lihaisiin tuotteisiin näkyi myös grillimakkaroiden, missä A-luokan makkarat kasvattivat suosiotaan. Suomen suosituimmat grillimakkarat olivat A-luokassa HK Kabanossi Original ja yleisessä luokassa HK Camping.

Luuttomat tuotteet kuten fileesuikaleet ja fileepihvit olivat painopisteenä siipikarjanlihassa. Näiden kulutus kasvoi merkittävästi ja Kariniemen fileetuotteilla onkin vakiintunut asema kuluttajien ostoksissa ympäri vuoden.

Valmisruoasta parhaiten kehittyivät erilaiset ateriat. Yleisesti valmisruoissa kuluttajat ovat siirtymässä premium-tason tuotteisiin.

Lihavalmisteissa kokonaisuudessaan kehittämisen painopistealueena olivat leivänpäälliset, siis viipaloidut kokolihatuotteet ja leikkelemakkarat.

Panostimme kertomusvuonna paljon pakkauksiin. Uuden ulkoasun saivat isot tuoteryhmät: ruokamakkarat, leikkeleet ja nakit. Salaattirasioiden uudistuksella paransimme rasioiden avattavuutta ja käsiteltävyyttä kuluttajien toiveiden mukaisesti.

“Suomen suosituimmat grillimakkarat olivat A-luokassa HK Kabanossi Original ja yleisessä luokassa HK Camping.”

Kodin ulkopuolella ruokaillaan yhä useammin

HoReCa-sektorilla vuosi kokonaisuudessaan sujui hyvin ja HK Ruokatalo säilytti asemansa tiukasta kilpailusta huolimatta. Liharaaka-aineen hintamuutokset ja alan kova hintakilpailu heikensivät loppuvuodesta kannattavuutta jonkin verran.

Kodin ulkopuolella syötyjen aterioiden määrä Suomessa kasvoi 765,6 miljoonaan ruoka-annokseen, mikä on noin kaksi prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kodin ulkopuolisia ateriapalveluja käytti päivittäin kolmannes väestöstä.

HK Ruokatalon HoReCa-sektorilla korostuvat kustannustehokkuus ja toimitusvarmuus. Yhdessä asiakkaiden kanssa tarjoamme kuluttajille laadukkaita aterioita, missä otetaan huomioon eri asiakas- ja kuluttajaryhmien tarpeet. Tätä toteutimme rakentamalla asiakkaiden kanssa uusia toimintamalleja valikoimien ja logististen ratkaisujen kehittämiseksi.

Aktiivinen vienti tuo tulosta

Yhtiön vienti Suomesta kasvoi sekä määrältään että arvoltaan. Myös kannattavuus parani, koska maailmanmarkkinahinnat olivat nousussa. EU:n laajenemisen myötä sianlihan ja broilerin kysyntä unionin alueella lisääntyi, ja se osaltaan nosti raaka-ainehintoja, mutta vahvisti myös vientihintoja. Euron kallistuminen suhteessa dollariin ja jeniin heikensi niillä käytävää kaup-

paa, mutta kokonaisuutena ottaen valuuttamuutosten merkitys HK Ruokatalon vientiin oli edellisvuosia pienempi.

Sianlihan vientimme lisääntyi tasaisesti koko vuoden ja suuntautui edellisvuosien tapaan Venäjälle, EU-alueelle, Japaniin sekä Yhdysvaltoihin. Venäjälle viedin liikevaihto ja määrä kasvoivat selvästi. Asiakkaiden toiveiden huomioon ottaminen mm. leikkuussa on antanut pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta ja mahdollistanut huomattavia sianlihakauppoja mm. Japaniin ja Yhdysvaltoihin.

Siipikarjanlihan vientimme kasvoi arvoltaan ja määrältään. Näin siitäkin huolimatta, että vienti Venäjälle keskeytyi heinäkuussa Länsi-Suomen läänin jouduttua väliaikaisesti vientikieltoon lintutautiesiintymän takia. Tästä syystä siipikarjanlihan vienti Baltiaan ja Ruotsiin kasvatti osuuttaan, ja uutena markkina-alueena mukaan tuli Kauko-Itä.

Suomi	2004	%	2003	%
Liikevaihto	571,6	84,0	539,5	83,3
Liikevoitto	25,5	81,5	22,9	83,4
Tulos	21,2	81,5	18,7	84,2
Henkilöstö	2579	58,4	2657	55,5

Summat ovat miljoonia euroja. Henkilöstöluku on vuoden lopusta. Prosenttiluku tarkoittaa osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

Tehostusta ja uusia työmenetelmiä

Teurastamoteollisuus

HK Ruokatalon teurastamoteollisuuteen kuuluu teurastus ja lihanleikkaus Forssan ja Mellilän sikateurastamoissa sekä Outokummun nautateurastamossa.

Vuosi 2004 onnistui määrien puolesta yhtiössä hyvin. Forssassa teurastamon käyttöaste oli koko vuoden hyvä ja tuotantomäärät ennätystasoa. Samaten leikkaamo teki uuden tuotantoennätyksen. Mellilän ja Outokummun laitokset yltyivät historiansa suurimpaan tuotantovolyyymiin.

HK Ruokatalo onkin Suomen suurin sianlihan käsittelijä noin 40 prosentin markkinaosuudella, naudalissa olemme markkinakakkonen noin 20 prosentin osuudella.

Jatkuva parantaminen

Teurastamoteollisuuden kovassa kilpailussa kannattavuuden ylläpitäminen edellyttää jatkuvaa valppautta. Kannattavuuden parantamiseksi tehostamme tuotantoa ja kustannusten hallintaa. Työmenetelmien kehittäminen kuuluu siihen olennaisesti. Sikaleikkaus kehittäjänä olemme edelläkävijä Suomessa. Forssan leikkamon ja jatkokäsittelyn työmenetelmien kehittämisen ja käsittelyprosessin uudistamisen ansiosta pystyimme toimittamaan kauppoihin noin puolet kaikista Suomessa myydyistä joulukinkuista.

Kilpailukyvyyn parantamiseen tähtää myös kesällä tehty päätös uusia vuodelta 1987 oleva Forssan sikateurastuslinja kokonaan. Sen kapasiteetti ei riitä tuleviin tarpeisiin. Samalla uusitaan eläinten vastaanottotilat ja ruohojen pikajäähdyttämö. Kysymyksessä on yhtiön suurin yksittäinen tuotannollinen investointi kotimaassa kymmeneen vuoteen ja se nostaa Forssan tehokkuudessa Euroopan huipputasolle.

Mellilässä ja Outokummussa, jotka ovat uusimpina tulleet konserniin, aloitettiin työyhteisön kehittämisohjelma, jollainen muilla tuotantopaikkakunnilla on toteutettu jo aikaisemmin. Mellilän ja Outokummun koko henkilöstö kävi kolmipäiväisen perusvalmennuksen ja sen jälkeen ryhdyimme viemään tiimimäistä työskentelytapaa käytäntöön.

Lihavalmiste- ja valmisruokateollisuus

Lihavalmiste- ja valmisruokateollisuuteen kuuluu lihan, lihavalmisteiden ja valmiiden ruokien tuotanto Tampereen, Turun ja Vantaan tehtaililla.

Kova kilpailu markkinaosuuksista jatkui vuonna 2004 sekä lihavalmisteissa että valmisruoassa. Sen vuoksi kiinnitimme paljon huomiota oman teollisuutemme kilpailukyvyyn vahvistamiseen. Toimenpiteisiin liittyen jalostusteollisuus ja logistiikka, jotka aikaisemmin kuuluivat yhteen, eriytettiin omiksi ryhmikseen. Järjestely selkeyttää työnjakoa ja mahdollistaa voimavarojen tehokkaan suuntaamisen.

Tehostamisohjelma lihavalmisteissa

HK Ruokatalossa on ollut käynnissä kotimaan lihajalosteteollisuudessa kehittämisohjelma, jolla alennamme toiminnan kustannuksia, tehostamme tuotantoa ja parannamme kilpailukykyä. Kehittämisohjelman mukaisesti täsmensimme syksyllä 2004 Turun ja Vantaan lihavalmistetehtaiden keskinäistä työnjakoa siirtämällä kuorellisten ruokamakkaroiden valmistuksen Turusta Vantaalle. Turku keskittyy kuoretomien nakkien ja makkaroiden sekä pienempien sarjojen grilli- ja lenkimakkaroiden valmistukseen.

Riihimäellä sijainnut valmisruokatehdas suljettiin suunnitelmien mukaisesti alkuvuodesta 2005. Salaattien valmistus ulkoistettiin ja muu tuotanto siirrettiin Vantaalle.

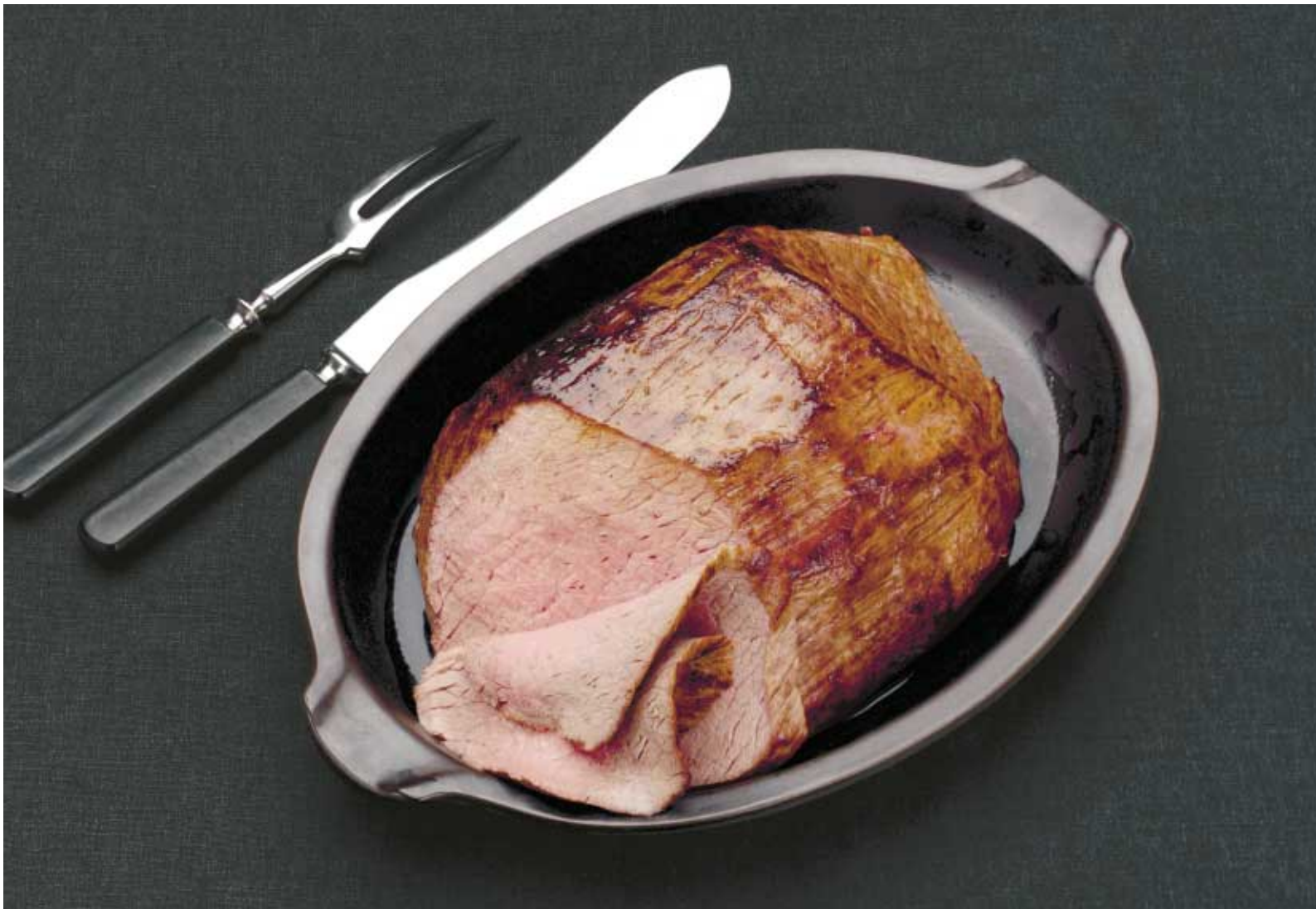
Investoinneista kannattaa nostaa esiin Vantaan lihavalmistetehtaan viipalointiosaston uudistus- ja kehittämistoimet. Lisäksi Vantaan lihavalmistetehtaalta aloitettiin ruokamakkarapakkaamon automaatioasteen nosto. Kevään 2005 aikana valmistuva investoinnin ensimmäinen vaihe parantaa merkittävästi osaston teknologiaa ja tehokkuutta. Lihavalmisteosastojen kehittäminen jatkuu vuonna 2005.

Siipikarjateollisuus

Siipikarjaa jalostavat tuotantolaitoksemme sijaitsevat Eurassa ja Säkylässä. Ne valmistavat broileri- ja kalkkunanlihatuotteita, joita markkinoidaan Kariniemen merkillä. HK Ruokatalo on selkeä markkinajohtaja Suomessa runsaan 50 prosentin markkinaosuudella.

Siipikarjanlihaa kulutettiin Suomessa 83,4 miljoonaa kiloa (+1,1 %). Broilerissa kulutuksen kasvuvauhti hidastui hiukan ja kalkkunassa kasvu pysähtyi kokonaan.

HK Ruokatalon siipikarjanlihan hankinta nousi 42,1 miljoonaan kiloon. Määrä tuli kokonaisuudessaan omilta sopimustuottajilta. Useana vuonna voimakkaasti lisääntynyt kalkkunan menekki jäi edellisvuoden tasolle. Kalkkunaliikeytoiminnan kannattavuus muodos-

tuikin epätydyttäväksi ja olemme käynnistäneet toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Tuottavuutemme parani

Tuotannossa toteutettujen kehittämistoimien ansiosta tuottavuus parani merkittävästi vuoden aikana. Euran tuotantolaitoksella parannettiin luuttomien tuotteiden valmistusprosessia ja lisättiin kapasiteettia. Säkylässä alkoi esisuunnittelu kypsien tuotteiden valmistuksen uudistamiseksi. Prosesseja kehittämällä saimme merkittävät säästöt muun muassa vedenkulutuksessa. Tuotekehityksessä panostimme kypsiin siipikarjatuottei-

siin sekä luuttomiin broilerin ja kalkkunan filee- ja koipiresilihatuotteisiin.

Yhteistyö virolaisen sisaryhtiömme AS Talleggin kanssa lisääntyi. Talleggin uudistunut organisaatio ja Baltian maiden EU-jäsenyys mahdollistavat konsernin kannalta kokonaisvaltaisen kehittämistyön. Toimenpiteiden vaikutukset näkyvät Talleggin toiminnassa kuluvana vuonna.

EU:n alueella, ja myös Suomessa, on alkanut liikkua yhä enemmän Brasiliassa ja Thaimaassa tuotettua halpaa siipikarjanlihaa. Koveneva kansainvälinen paine edellyttää reagointia. Siksi meillä on useita kehittämissankkeita kustannustehokkuuden ja prosessien toimivuuden parantamiseksi.

Logistiikkaryhmä

HK Ruokatalon logistiikkaryhmälle kuuluvat Vantaan ja Tampereen terminaalien toiminta ja niiden lähettämölogistiikka sekä raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kuljetukset toimipaikkojen välillä sekä jakeluun menevien tuotteiden kuljetukset Suomessa. Eläin- ja vientikuljetusten ohjaus tapahtuu asianomaisissa yksiköissä.

Toimintavastuu kuljetuksista siirtyi vuoden 2005 alussa logistiikkaryhmälle oltuaan sitä ennen tytäryhtiö Food Kuljetus Oy:llä.

Asiakaspalvelua kustannustehokkaasti

Asiakkaille toimitettavien tuotteiden keräily tullaan keskittämään omien tuotantolaitosten yhteydessä oleviin terminaaleihin Vantaalla ja Tampereella. Tätä varten laajensimme kertomusvuonna Vantaan terminaalin rakennusta. Seuraavaksi uudistamme terminaalin vanhemman osan keräilyjärjestelmän ja nostamme automaatioastetta. Asiakkaiden muuttuviin odotuksiin vastaamme kustannustehokkaasti ja samalla tehostaen logistiikkaa koko ketjussa tuotannosta vähittäiskauppaan.

Pakastelogiikan ulkoistaminen helmikuussa 2004 pakastelogiikkaan erikoistuneelle osakkuusyhtiö Pakastamo Oy:lle onnistui suunnitelmien mukaan. Ratkaisu täytti projektille asetetut tavoitteet.

Pakastelogiikan kehittämishankkeista tärkeimpänä on Forssan tuotantolaitoksen alueelle suunniteltu pakastuslaitos, jonka rakentamispäätös tehtäen kuuluvan kevään aikana. Pakastuslaitos palvelee HK Ruokatalon tarpeita liharaaka-aineen sesonkivarastoinnissa sekä vientituotteiden pakastuksessa ja lastauksessa.

Koko toimitusketjun logistiikan jatkuva kehittäminen on tulevaisuudessa nykyistäkin tärkeämpi kilpailutekijä. Siksi pidämme tärkeänä lisätä yhteistyötä kaikkien ketjuun kuuluvien osapuolien kanssa logistiikan laadun parantamiseksi ja virhekustannusten edelleen vähentämiseksi

Raaka-ainehankinta ja ohjaus

Raaka-aineryhmä vastaa HK Ruokatalon Suomen yksiköiden sika- ja nautaraaka-aineen hankinnasta. Ryhmä ohjaa raaka-ainevirtoja "Tilalta kuluttajalle" -ydinprosessissa niin, että kaikki vaiheet toimivat tehokkaasti ja tuloksellisesti. Se myös huolehtii asiakastyytyvyydestä raaka-aineen saatavuuden, laadun ja toimitusvarmuuden osalta. Keskeistä on raaka-aineen sijoittaminen mahdollisimman kannattavasti. Lisäksi ryhmä koordinoi ja ohjaa konsernin yritysten välistä raaka-ainetarvetta ja -tasapainoa.

Materiaali- ja tarvikeostot kuuluvat niin ikään raaka-aineryhmän vastuulle. Keskitetty ostaminen, hyvä suunnittelu ja kilpailuttaminen tuovat ostoissa synergiaetuja.

Konsernin Suomen yksiköiden lihatase

HK Ruokatalo -konsernin Suomessa toimivien yksiköiden lihan hankinta ja ostot 2004 (miljoonaa kiloa)

	miljoonaa kiloa	osuus konsernin lihan käytöstä, %
Oma teuraseläinhankinta Suomesta		
-Sika	78,7	55,2
-Siipikarja	42,1	29,6
-Nauta	18,5	13,0
-Muut	0,0	0,0
Oma hankinta yhteensä	139,3	97,8
Ostot Suomesta	3,1	2,1
Lihaa Suomesta yhteensä	142,4	99,9
Tuonti omaan teollisuuteen	0,00	0,0
Tuonti välitettäväksi muille	0,06	0,1
Lihankäyttö yhteensä	142,5	100,0

Lisäksi Rakvere Lihakombinaat -konserni ja Tallegg-konserni hankkivat omaa toimintaansa varten yhteensä 48,2 miljoonaa kiloa lihaa. Kun se lisätään Suomen lukuihin, koko HK Ruokatalo -konsernin lihataseen loppusumma nousee 190,7 miljoonaan kiloon.

Liharaaka-aineen käyttö 2000-2004 (miljoonaa kiloa)

Ketjun alkupää toimi hallitusti

Sianlihan tuotanto ja kulutus Suomessa kehittyivät myönteisesti, kumpikin kasvoi 3 prosenttia edellisvuodesta. Kokonaistuotanto nousi 198,1 miljoonaa kiloon. Naudanlihantuotanto sen sijaan supistui 91,1 miljoonaa kiloon. Kun kulutus saman aikaisesti oli kolmen prosentin kasvussa, tuonnin osuus lisääntyi ja kansallinen omavaraisuus naudanlihassa laski 94 prosenttiin.

Siipikarjassa tilanne oli melko tasapainoinen, kulutus kasvoi prosentin verran ja tuotanto nelisen prosenttia. Kaikkiaan Suomessa tuotettiin 86,9 miljoonaa kiloa siipikarjanlihaa.

HK Ruokatalon yritysten oma hankinta lisääntyi kaikissa lihalajeissa - sianlihassa lisäys oli 3,2 prosenttia ja naudanlihassa 1,7 prosenttia huolimatta tuotannon supistumisesta. Siipikarjanlihan hankinta lisääntyi 0,4 prosenttia. Oman hankinnan lisäksi teimme aikaisempaan tapaan jonkin verran täydennysostoja muilta suomalaisilta lihayrityksiltä. Liharaaka-aineen kokonaisvoilyymimme kasvoi noin kolme miljoonaa kiloa edellisestä vuodesta ja oli nyt 142,5 miljoonaa kiloa.

HK Ruokatalo oli edelleen suurin kotimaisen liharaka-aineen käsittelijä Suomessa ja se valmisti kaikki tuotteensa kotimaisesta lihasta.

Lihavirtojen ohjaus sujui suunnitellusti markkinaheilahteluista huolimatta ja ohjausjärjestelmämme osoitti toimivuutensa. Konsernin raaka-ainetase oli tasapainoinen koko vuoden.

LSO Foods Oy

LSO Foods Oy hankkii konsernille elävää liharaka-ainetta siipikarjaa lukuun ottamatta. Hankinta perustuu tuottajien kanssa tehtyihin tuotantosopimuksiin. Työskentelemme yhteistyössä lähes seitsemän tuhannen lihantuotantotilan kanssa, sianlihan osalta eteläisessä Suomessa ja naudanlihan osalta Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjois-Savoon ja Kainuuseen ulottuvalle alueella. Tarjoamme luotettavan ja kilpailukykyisen välitys- ja teuraseläinten markkinakanavan.

LSO Foodsin strategisessa kehittämisessä on kolme painopistealuetta. Hankitun raaka-ainemäärän hallittu kasvu, tehokas lihaketjun ohjaus alkutuotannossa ja hankinnassa sekä hankitun raaka-aineen laadun varmistaminen. Painopisteet on johdettu suoraan niistä tavoitteista ja odotuksista, joita HK Ruokatalo on asettanut lihan hankintaliiketoiminnalle.

Vuoden 2004 aikana konserni siirsi Pouttu Foods

Oy:n ja Koiviston Teurastamo Oy:n hankintaliiketoiminnan LSO Foodsille, minkä seurauksena LSO Foodsin hankinta kasvoi lähes 22 miljoonaa kiloa ja toimialue laajeni myös itäiseen Suomeen. Hankinnan yhdistäminen toi myös huomattavat kustannussäästöt ja mahdollisti toimintamallien yhtenäistämisen.

Lihamarkkinat

Sianlihan tuottajahinta oli nousussa Suomessa ja koko EU:n alueella. Tuottajahinta nousi Suomessa tammi-kuusta joulukuuhun noin 15 prosenttia. Sianlihantuotannon kannattavuus parani EU:n alueella hintojen nousun myötä. Suomessa tuottajahinta oli samaa tasoa lähimpien EU-maiden kanssa. Naudanlihassa Suomen tuottajahinta oli melko vakaa koko vuoden. Nuoren naudan, erityisesti sonnin, keskihinta Suomessa oli keskimäärin EU:n keskihinnan tasolla, mutta hiehon ja lehmän osalta jäi EU:n keskihinnan alle. Kasvatukseen tulevien vasikoiden hinnan voimakas nousu heikensi naudanlihan tuotannon kannattavuutta.

Tuotannon kehittämistä hidasti varsinkin sikatiloilla kansallisten investointien rahoitustukia koskenut hakukielto. Nautatiloilla taas epävarmuus EU:n maatalouspolitiikan uudistuksesta jarrutti kehittämistoimia.

Hankinta ja alkutuotantopalvelut

LSO Foods hankkii noin 70 prosenttia kaikesta HK Ruokatalon tarvitsemasta liharaka-aineesta, ja sian- ja naudanlihan lähes kokonaan. LSO Foodsissa hankinnan kokonaismääräksi muodostui 97,2 miljoonaa kiloa. Sianlihan hankinta kasvoi yli kolme prosenttia ja naudanlihan lähes kaksi prosenttia. Osuutemme kaikesta Suomessa tuotetusta sianlihasta nousi noin 40 prosenttiin ja olemme selkeä markkinajohtaja sianlihan hankinnassa. Naudanlihanhankinnan kasvun johdosta LSO Foodsin osuus kokonaistuotannosta ylitti 20 prosentin rajan, ja nousimme maan toiseksi suurimmaksi naudanlihan hankkijaksi. Eläinvälitysmäärämme olivat kasvussa; tiloille välitettiin kasvatettavaksi 614.000 porsasta sekä 27.000 vasikkaa.

Yhtiön strategiassa lihaketjun tehokas ohjaus on keskeinen työkalu. Sen avulla ennakoimme raaka-aineen tarjontaa ja pystymme tarkemmin hallitsemaan raaka-ainetarjonnan oikean mitoituksen ja ajoituksen. Ketju-ohjaus toimi kertomusvuonna suunnitellulla tavalla.

Alkutuotannon laatuystävällisessä laajensimme näkökulmaa tilatasolta koko ”Tilalta kuluttajalle” -ketjuun.

Tavoitteena on LSO Foodsin ja sopimustuottajien yhteistyöllä luoda toimintatavat, jotka minimoivat virhekestannusten syntyä ketjun seuraavissa osissa. "LSO Lihamestari" -hankkeeksi nimetty sopimustuotantovalmennus käynnistyi vuoden 2004 alussa. Tarkoituksemme on valmentaa merkittävä osa sopimustuottajista sopimustuotannon yhteisten pelisääntöjen ymmärtämiseen. Valmennuksen myötä syntyneitä uudistuksia ja toimintamalleja on jo otettu käyttöön.

LSO Foods hyödyntää kustannustehokasta sähköistä liiketoimintaa. Noin 80 prosenttia teurassoista ja 60 prosenttia teurasnaudoista ilmoitetaan hankintajärjestelmään sähköisesti. Vuoden 2005 alussa aloitimme "eTuottaja"-hankkeen, jolla kartoitamme mahdollisia uusia sähköisen liiketoiminnan muotoja yhtiön ja sopimustuottajien välillä.

Lisää kilpailukykyä alkutuotantoon

LSO Foods tavoittelee vuodelle 2005 hankintamäärien maltillista kasvua. Se edellyttää määrätietoista työtä alkutuotannon kehittämiseksi, sillä epävarmuus maatalouden tukipolitiikan päätöksistä lähivuosina jatkuu. Alkutuotannon kilpailukykyä on parannettava ja nopeassa aikataulussa, jotta varmistamme suomalaisen liharaaka-aineen tuotannon HK Ruokatalossa. Tätä koskeva strategiatyö ja toimenpidesuunnittelu on aloitettu.

Paremman toiminnan puolesta

Toimintajärjestelmä muodostaa puitteet

Olenainen osa toimintakulttuurin ja johtamisen kehittämistä on suorituksen johtamisjärjestelmän rakentaminen. Suorituksen johtamisjärjestelmässä strategia ja siihen liittyvät menestystekijät tavoitearvoineen viestitään konsernitasolta ydinprosessille ja edelleen koko organisaatioon. Apuna on strategiakartha ja tulokortti.

Mittaamme edistymistä määrävälein neljästä eri näkökulmasta. Ne ovat henkilöstön innovatiivisuus ja oppiminen, prosessit, asiakkaat/kuluttajat ja talous. On tärkeää onnistua niissä kaikissa, jotta varmistamme toiminnan jatkuvan parantamisen. Onnistumista

mittaavien mittaristojen edelleen kehittämisen jatkui organisaation kaikilla tasoilla.

Suorituksen johtamisen rinnalla kehitimme edelleen prosessimaista toimintatapaamme. Sen avulla parannamme toimintaketjun tehokkuutta ja kilpailukykyä. HK Ruokatalon ydinprosessi on nimeltään Tilalta kuluttajalle.

HK Ruokatalolla on ISO 9001:2000 -sertifikaatti, joka kattaa koko ydinprosessin hankinnasta, tuotantoon ja kuljetuksiin asti. Toistaiseksi sen piiriin eivät kuulu Mellilän ja Outokummun teurastamot, mutta jatkossa nekin tulevat mukaan.

Järjestelmän puitteissa yhtenäistämme toimintatapoja, luomme suunnitelmallisuutta ja suuntaamme voimat yhdessä sovittuihin päämääriin. Keskeisen osan laadunhallinnasta muodostaa suorituksen johtamisjärjestelmä.

Kehitämme omaa toimintaamme

Henkilöstöyksikön toiminta organisoitiin uudelleen niin, että se kykenee tehokkaammin tuottamaan palveluita ja välineitä, joilla ydin- ja tukiprosessit toteuttavat konsernin henkilöstöstrategiaa omassa toiminnassaan.

Keskustelua arvoista

HK Ruokatalon arvot kiteytyivät arvokeskusteluissa, joihin jokainen henkilöstöstä osallistui syksyllä 2003. Laajan keskustelukierroksen tuloksena arvomme kuvastavat yhtiön ja sen henkilökunnan yhteistä näkemystä.

Arvojen omaksuminen jatkui vuoden 2004 aikana kaikissa tuotantolaitoksissa ja osastoissa, kaikilla organisaation tasoilla. Työpaikoilla pohdittiin, mitä arvot merkitsevät arkisessa työssä, kuinka ne toteutetaan, miten ne vaikuttavat toimintatapaamme ja menestymiseemme. Ja miten ne saadaan muodostumaan osaksi jokapäiväistä työtä. Tämä vaihe päättyi vuoden 2005 alussa.

Tästä eteenpäin seuraamme arvojen toteutumista arkityössä mittauksin jokaisessa tiimissä, yksikössä ja johtoryhmässä. Tulokset analysoidaan ja tarvittaessa tuemme arvojen toteutumista.

TILALTA KULUTTAJALLE -YDINPROSESSI JA TUKIPROSESSIT SUOMESSA

Osana suomalaista yhteiskuntaa

Kotimaan lukuja	2004	2003
Henkilökunta keskimäärin	2.802	2.854
Henkilökunta 31.12.	2.579	2.657
Maksetut palkat, Meur	83,2	80,3
Henkilösivukulut, Meur	19,2	19,6
Liikevaihto / henkilö (1000 e)*	204,0	189,0
Liikevoitto / henkilö (1000 e)*	9,1	8,0
Aloitteita / 100 henkilöä	82,4	77,7
Maksetut aloitepalkkiot (1000 e)	135,9	97,1

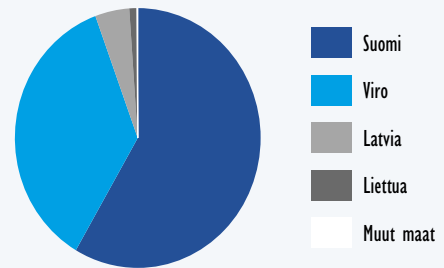
Henkilöstön jakautuma (vuoden lopussa)

Työntekijät	2.038	2.128
Toimihenkilöt	362	353
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt	179	176
Naiset	1.232	1.304
Miehet	1.347	1.353

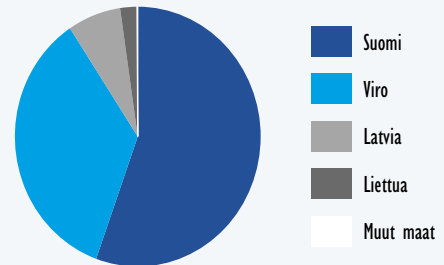
*) Summat on laskettu kotimaan keskihenkilöstöluvun mukaan.

Henkilöstö maittain vuosien 2004 ja 2003 lopussa
2004

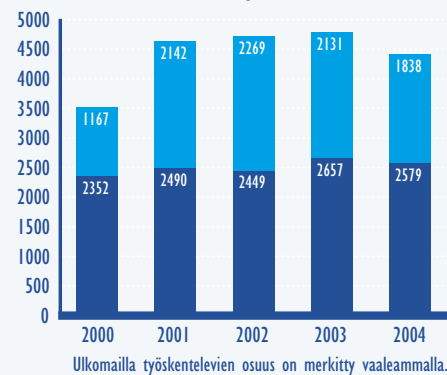
Suomi	2.579	(58,4%)
Viro	1.591	(36,0%)
Latvia	197	(4,5%)
Liettua	45	(1,0%)
Muut maat	5	(0,1%)

2003

Suomi	2.657	(55,5%)
Viro	1.684	(35,2%)
Latvia	337	(7,0%)
Liettua	105	(2,2%)
Muut maat	5	(0,1%)

Henkilöstö yrityksittäin vuoden lopussa

	2004	2003	Muutos
HK Ruokatalo Oyj	1.695	1.703	-8
AS Rakvere Lihakombinaat -konserni	1.200	1.312	-112
AS Tallegg -konserni	633	814	-181
Broilertalo Oy	629	704	-75
LSO Foods Oy	74	67	+7
Muut	186	188	-2
HK Ruokatalo -konserni yhteensä	4.417	4.788	-371

Henkilöstö vuoden lopussa

Ulkomailla työskentelevien osuus on merkitty vaaleammalla.

Oikeus hyvään johtamiseen

Jokaisella HK Ruokatalossa on oikeus hyvään johtamiseen. Se on olennainen osa kulttuuriamme ja siksi jatkoimme suorituksen johtamisjärjestelmän rakentamista ja edelleen kehittämistä myös vuonna 2004.

Esimiehet saivat koulutusta siinä, millaista on olla valmentava esimies ja kuinka kehitän tiimimäistä toimintaa ja hallitsen työyhteisön ristiriitatilanteita. Johtamistaitojen kartuttamista jatkoimme niin ikään. Jo kolmas ryhmä hk-laisia aloitti johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävän opiskelun. Tähän 25 hengen joukkoon kuuluu lähes koko konsernin johtoryhmä ja Baltia-ryhmän johtoryhmä.

Yhdessä henkilöstön kanssa rakennettu tulospalkki-järjestelmämme muodostuu kahdesta osasta: perusosasta ja tulososasta. Perusosa on sidottu tiimien ja yksiköiden tavoitteisiin ja tulososa riippuu konsernin käyttökattotavoitteen toteutumisesta. Vuonna 2004 yhtiö maksoi kotimaan henkilöstölle tulospalkkioina yhteensä lähes 0,7 miljoonaa euroa.

Henkilöstön aloitetoiminta jatkui vilkkaana ja tuotti 2.230 aloitetta, mikä on 120 aloitetta enemmän kuin edellisellä vuonna.

Luotettava omavalvonta

Vastuunsa tuntevana elintarvikeyrityksenä HK Ruokatalo on luonut kuluttajien turvaksi kaikille tuotantolaitoksilleen omavalvontajärjestelmän, joka on lakisääteisiä vaatimuksia kattavampi. Omavalvontamme on viranomaisten hyväksymä ja se perustuu tuotteiden, raaka-aineiden ja valmistusprosessien riskinarviointeihin ja niiden perusteella tehtyihin hallintaohjelmiin. Vantaan, Forssan ja Euran tuotantolaitosten yhteydessä olevat FINAS-akkreditoituidut laboratoriot seuraavat osaltaan laatuvaatimusten täyttymistä.

TÄSSÄ OVAT ARVOMME

Luottamus

*Pidämme minkä lupaamme.
Luottamus on ansaittava joka päivä.*

Osaaminen

Haluamme olla alamme parhaita osaajia.

Jatkuva parantaminen ja kehittäminen

*Tänään teemme paremmin kuin eilen,
huomenna paremmin kuin tänään.*

Asiakastyytyväisyys

*Tunnetemme asiakkaan tarpeet, ennakoimme niitä ja
vastaamme niihin parhaalla mahdollisella tavalla.*

Kannattavuus

*Pyrimme menestykseen yritys- ja yksilötasolla.
Se turvaa liiketoiminnan jatkuvuuden.*

Hyvä ruoka ja puhdas ympäristö

HK Ruokatalon periaatteena on toimia niin, että tuotannosta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Siksi ympäristöhallinta on kiinteä osa konsernin toimintajärjestelmää ja siihen osallistuu koko ydinprosessi tuotekehityksestä valmistukseen ja kuljetuksiin asti.

Elintarvikealalla suurin ympäristökuormitus aiheutuu energiasta, vedestä, bioperäisten materiaalien käsittelystä syntyvistä jätteistä, jätevesistä sekä tuotantolaitosten lämpökusten savukaasuista. HK Ruokatalon tavoitteena on energian ja veden kulutuksen vähentäminen suhteessa tuotantoon (= ominaiskulutus) sekä kaatopaikalle menevien jätteiden suhteellisen määrän vähentäminen ja lajittelun tehostaminen. Tavoitteet vaihtelevat tuotantolaitoksittain, koska toiminnassa ja tekniikassa on eroja. Tavoitteisiin pääsemiseksi seurataan toimenpideohjelmien toteutumista ja seurantatuloksia.

Olemme saavuttaneet tuloksia yhdistämällä ja järjestämällä toimintoja, ottamalla käyttöön uusia menetelytapoja sekä säätämällä ja parantamalla tekniikkaa.

Ympäristöasioiden tärkeyden ymmärtämiseksi pidämme henkilöstöryhmille koulutustilaisuuksia.

Vuoden 2004 aikana ympäristömittarien seuranta yhdenmukaistettiin, ja myös Outokummun ja Mellilän teurastamot alkoivat tehdä energia- ja vesimittauksia. Yhteenveto seurannasta on oheisessa taulukossa. Lisäksi kuljetuksen ympäristötehokkuutta mitataan oman kaluston osalta täyttöasteella ja ulkoistetuissa kuljetuksissa kustannuksilla. Eläinkuljetuksissa seurataan energian kulutusta ja tehokkuutta.

Ympäristöjärjestelmän rakentaminen HK Ruokatalossa alkoi 1996 ja vuonna 2004 se liitettiin toimintajärjestelmään. Aikaisempien tehdaskohtaisten sertifikaattien asemesta HK Ruokatalolla on nyt yksi yhteinen ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Sen piiriin eivät vielä toistaiseksi kuulu Mellilän ja Outokummun teurastamot. Ympäristöjärjestelmän on sertifioinut Det Norske Veritas.

Ympäristömittarien toteutuminen	A 2004	B 2003	muutos %	C 2004	muutos %
Sähkö					
- kokonaiskulutus (MWh)	83.165	85.344	- 2,6	89.178	+ 4,5
- ominaiskulutus (kWh / valmistuskg)	0,471	0,490	-3,8	..	..
- (kWh / ulkoinen myyntikg)	..	0,530	..	0,474	- 10,6
Lämpö					
- kokonaiskulutus (MWh)	96.839	95.479	+ 1,4	104.156	+ 9,1
- ominaiskulutus (kWh / valmistuskg)	0,549	0,548	+ 0,1	..	..
- (kWh / ulkoinen myyntikg)	..	0,593	..	0,554	- 6,7
Vesi					
- kokonaiskulutus (m³)	1.432.950	1.509.382	-5,1	1.527.072	+ 1,2
- ominaiskulutus (l / valmistuskg)	8,12	8,67	- 6,3	..	..
- (l / ulkoinen myyntikg)	..	9,38	..	8,12	- 13,5
Jätteet					
Kaatopaikalle menevä jäte					
- kokonaismäärä (tn / vuosi)	1.387	1.887	- 26,5	-	-
- määrä (g / valmistuskg)	7,9	10,8	- 27,5	-	-
Hyötykäyttöjätteen osuus kokonaisjätteen määrästä (%)					
	90,6	88,5			

Sarakkeisiin A ja B sisältyvät Euran, Forssan, Riihimäen, Säkylän, Tampereen, Turun ja Vantaan tuotantolaitokset. Sarakkeessa C on mukaan laskettu myös Mellilän ja Outokummun laitokset, jotka aiemmin eivät kuuluneet konsernin ympäristömittausten piiriin.

Baltian nopeasti muuttuvat markkinat

Virossa, Latviassa ja Liettuaissa kysyntä ja varallisuus lisääntyvät, mutta myös markkinat muuttuvat nopeasti. Monet yritykset ovat uudistaneet tuotantoaan EU-tukien turvin, mikä on johtanut kapasiteetin kasvuun. Se puolestaan pitää hintatasoa matalalla, vaikka esimerkiksi sianlihan raaka-ainehinta on noussut.

Kaupan rakenne muuttuu vauhdilla. Kauppa keskittää ostojaan ja rakentaa ketjuja koko Baltiaan. Menestyminen tavarantoimittajana edellyttää kaupan tarpeiden ymmärtämistä ja kykyä toimia kaikissa kolmessa maassa. HK Ruokatalo Groupin Baltia-ryhmä on varautunut tähän.

Baltia-ryhmän muodostavat AS Rakvere Lihakombinaatit tytäryhtiöineen ja AS Tallegg tytäryhtiöineen. Rakvere Lihakombinaatilla on toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuaissa, Talleggilla Virossa.

Toteutimme Baltia-ryhmän rakenteissa ja organisaatiossa merkittäviä uudistuksia, joilla yhtenäistetään toimintatapoja ja parannetaan kokonaisprosessin hallintaa. Tämä tuli ajankohtaiseksi, kun EU:n myötä syntyi Baltian laajuinen yhtenäinen markkina-alue ja oli tarvetta muokata Baltia-ryhmän toiminta vastaamaan sitä. Latviassa ja Liettuaissa liiketoiminta keskitettiin kummassakin maassa yhteen operatiiviseen yksikköön. Latviassa Rigas Miesnieks otti haltuunsa Tallatin toiminnan. Liettuaissa Selingas yhdistettiin Klaipėdos Maisto Produktaihin. Tallat ja Selingas olivat aiemmin Talleggin tytäryhtiöitä.

Baltia	2004	%	2003	%
Liikevaihto	108,8	16,0	107,9	16,7
Liikevoitto	5,8	18,5	4,5	16,6
Tulos	4,8	18,5	3,5	15,8
Henkilöstö	1833	41,5	2126	44,4

Summat ovat miljoonia euroja. Henkilöstöluku on vuoden lopusta. Prosenttiluku tarkoittaa osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

“Menestyminen tavarantoimittajana edellyttää kaupan tarpeiden ymmärtämistä ja kykyä toimia kaikissa kolmessa maassa.”

Tuotanto ja logistiikka

Tuotannossa oli käynnissä laajat tehostamistoimet, ja tuotantoa järjestettiin uudelleen Rakveren tehtaaseen, Riian tehtaaseen ja Talleggin kesken.

Uudistimme Rakveren teurastuslinjan ja siirryimme kaasutainnutusjärjestelmään, mikä on parantanut lihan laatua merkittävästi. Lihan leikkaus Riian tehtaaseen lopetettiin ja keskitettiin Rakvereen, ja olemme voineet lisätä leikatun lihan osuutta ja siten vähentää matalakatteista ruohojen myyntiä.

Tallegg luovutti makkaranvalmistuksensa Rakvereen, joka vastaavasti siirsi tuoreiden siipikarjatuotteidensa valmistuksen Talleggille. Leivänpäällisten ja muiden viipaletuotteiden valmistus keskitettiin Rakvereen. Rakveren uusi kuluttajapakattujen lihojen linja mahdollistaa suuremmat volyymit ja paremman säilyvyyden, joten voimme toimittaa tuotteita Rakveresta myös Latvian ja Liettuan markkinoille.

Riikaan saatiin EU-hyväksyntä, tuotantolaitos uudistettiin kokonaan ja kaikki prosessit on virtaviivaistettu.

VIRO

LATVIA

LIETTUA

Talleggin tuotannossa vuonna 2003 aloitettu uudenjärjestely saatettiin loppuun ja käynnistimme seuraavan vaiheen tuotannon rakenteen edelleen tiivistämiseksi. Kustannuksia on jatkuvasti painettava alemmas, jotta säilytämme kilpailukyvyn siipikarjanlihassa.

Logistiikassa merkittävin asia oli Rigas Miesnieksin tehtaan viereen Riikaan keväällä 2004 valmistunut suuri logistiikkakeskus. Se huolehtii konsernin tuotteiden toimituksista koko Latviaan. Tavoitteena on alentaa selkeästi kustannuksia tinkimättä kuitenkin asiakaspalvelusta.

Liettuaassa yhdistimme Klaipedos Maisto Produktain ja Selingasin tuotteiden keruun, varastoinnin ja kuljetukset. Virossa Tallegg lopetti ulkopuoliset varastot ja käyttää nyt vain yhtä varastoa päätoimipaikassaan Loossa.

Alkutuotanto

Alkutuotantoyhtiö Ekseko kehittyi suunnitelmien mukaan ja tuotanto lisääntyi tehtyjen sikalalaajennusten ansiosta. Sianlihan raaka-ainehinnan nousu paransi Eksekon kannattavuutta, samaten tehokkuus kasvoi. Ekseko kilpaileekin tuotantotuloksissa Euroopan kärkisijoista.

Ekseko laajentaa parhaillaan sianlihan sopimustuotantoa ja yhtiön Viiratsin päätuotantoyksikkö keskittyy jatkossa enemmän emakkosikalan pitämiseen ja lihaskojen kasvattamiseen.

Talleggin alkutuotanto-osasto yhdistettiin syksyllä 2004 Eksekoon ja näin muodostui tehokas yksikkö, joka tavoittelee merkittäviä kustannusleikkauksia vuodelle 2005.

Kaupallinen toiminta

Päämerkkimme ovat Rakvere, Rigas Miesnieks, Klaipedos Maistas ja Tallegg. Niiden kaikkien myynti oli edellisvuotta parempi. Markkinoinnissa keskityimme tuotevalikoiman hallintaan kaikissa yksiköissä. Valikoima uudistui merkittävästi kesä- ja joulusesonkiin, joissa kummassakin menestyimme. Kesäksi toimimme markkinoille uusia grillimakkaroita ja muutamia kuluttajapakattuja lihoja; niiden myynti ylitti odotukset.

Kinkkutuotteiden kehittäminen eteni niin, että saatoimme esitellä uudet siivutuotteet Viron markkinoille syksyllä. Myyntimme näissä tuotteissa kasvoi lähes 30 prosenttia edellisvuodesta.

Myynnin tavoitteet ylittyivät Rakvere Lihakombinaatissa, muissa yksiköissä jäätin tavoitteesta jonkin verran. Punaisen lihan puolella olemme selkeä markkinajohtaja, Virossa markkinaosuutemme on 35 prosenttia. Kannattavuus siinä parani. Siipikarjanlihassa Talleggilla on noin 30 prosentin osuus Viron markkinoista. Korkeat rehukustannukset ja Liettuasta Viroon suuntautuvan tuonnin lisääntyminen heikensivät siipikarjateollisuuden kannattavuutta loppuvuodesta. Latviassa Rigas Miesnieks on markkinajohtaja lähes 19 prosentin osuudella.

Toteutetut rakenneuudistukset vaikuttivat myynnin työskentelytapaan varsinkin Latviassa ja Liettuassa. Myynnin organisaatiot toimivat nyt yhtenäisesti, esimerkiksi lihatiimi vastaa kaikesta lihanmyynnistämme koko Baltian alueella.

Modernia tuotantoa Puolassa

Sokolówin liikevaihto ja tulos kasvussa

Sokolówin liikevaihto vuonna 2004 kohosi 1.358,9 miljoonaan zlotyyn (342,5 milj. euroa). Se on 321,8 miljoonaa zlotya eli 31,0 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Konsernin nettotulokseksi muodostui 42,2 miljoonaa zlotya, mihin sisältyi myös satunnaisia tuottoja.

Kilpailu vähittäiskaupassa on ollut erittäin tiukkaa, koska kaikki huomattavat kansainväliset ketjut toimivat Puolassa. Silti Sokolów pystyi kasvattamaan myyntimääriään vuonna 2004. Myös vienti veti hyvin EU-jäsenyyden seurauksena, ja viennin osuus liikevaihdosta oli jo yli 20 prosenttia. Zlotyn pitkään jatkunut vahvistuminen euroon ja Yhdysvaltain dollariin nähden on kuitenkin alkanut rasittaa viennin kannattavuutta.

Siksi valuuttakurssin vakiinnuttaminen on Puolan kansantalouden kasvun kannalta tarpeen.

Sianliha ja naudanliha kallistuivat voimakkaasti maan EU-jäsenyyden alettua toukokuun alussa. Tämä johtuu siitä, että läheisen Saksan hintataso heijastuu Puolaan. Loppuvuodesta hinnat laskivat hiukan, mutta olivat edelleen korkeammalla kuin ennen EU-ajan alkua.

Sokolówin yhtenä menestystekijänä on oma vähittäismyyntiverkko. Siihen kuuluu tällä hetkellä eri puolilla maata parisataa myymälää ja myyntipistettä, joista osa toimii franchising-periaatteella. Sokolów myi neljänneksen koko myynnistään tämän verkon kautta, ja jatkossa yhtiö aikoo panostaa siihen lisää.

Sokolów tytäryhtiöineen työllistää noin 3.700 henkeä.

“Puolan markkinoiden suuruuden takia ja riskien tasaamiseksi HK Ruokatalo otti elokuussa 2004 kumppanikseen tanskalaisen Danish Crownin, jota uudet EU-jäsenmaat niin ikään kiinnostavat.”

Perinteenä lihateollisuus

Puolalla on pitkä ja monipuolinen liha- ja makkarakulttuuri. Lihateollisuus on siellä perinteisesti tärkeä teollisuudenala, parhaimmillaan jopa neljänneksi suurin. Euroopan Unionissa Puola kuuluu suurimpiin sianlihan tuottajiin. Lähes kaksi kolmasosaa Puolan kolmen miljardin kilon vuosituotannosta on sianlihaa.

Vuosikymmen sitten maassa oli melkein neljä tuhatta teurastamoa ja paikallista pientä lihajalostamoa sekä viitisensataa isompaa lihavalmistetehtästä, joista puolet työllisti yli 50 henkeä. Kuitenkin vain parikymmentä teurastamoa ja nelisenkymmentä jalostustehtästä täytti EU:n ja Yhdysvaltain vaatimukset.

Laitosten suuri lukumäärä on sen jälkeen vähentynyt sulautumisten ja toisaalta EU-vaatimusten takia paljon, mutta silti Puolan liha-ala on edelleen hyvin hajainen. Esimerkiksi Sokolówilla, joka on maan toiseksi suurin lihayritys, on noin 5-10 prosentin markkinaosuus tuoteryhmästä riippuen. Onkin luultavaa, että alalta poistuu vielä runsaasti pieniä teurastamoita ja jalostetehtaita, joille EU-vaatimusten toteuttaminen olisi teknisesti tai taloudellisesti mahdotonta.

Suomalais-tanskalaiseen omistajaohjaukseen

HK Ruokatalo laajensi kansainvälistä toimintaansa Baltiasta Puolaan syksyllä 2002 ostamalla kymmenen prosentin osuuden Puolan toiseksi suurimmasta lihayrityksestä, Sokolówista. Kesään 2004 mennessä osuutta oli kasvatettu 30,1 prosenttiin.

Puolan markkinoiden suuruuden takia ja riskien tasaamiseksi HK Ruokatalo otti elokuussa 2004 kumppanikseen tanskalaisen Danish Crownin, jota uudet EU-jäsenmaat niin ikään kiinnostavat. Yritykset sopivat syyskuussa yhteistyöstä Sokolówin omistamisessa, ja lisäsivät sen jälkeen nopeassa tahdissa omistustaan 72,8 prosenttiin.

Danish Crown on tanskalaisten lihantuottajien omistama Euroopan suurin sikateurastaja ja maailman johtava sianlihan viejä. Se hallitsee ketjun alkupään ja kansainvälisen lihakaupan, HK Ruokatalolle taas ovat tuttuja jalostus, kuluttajatuotteiden valmistus ja markkinointi. Nämä vahvuudet yhdistämällä edistämme Sokolówin toiminnan kehittämistä ja tuotteiden markkinoillepääsyä erityisesti Keski- ja Itä-Euroopassa.

Vähän vanhaa, paljon uutta

Yhtiön Sokolów muotoutui kuudesta eri lihayrityksestä fuusioissa ja yrityskaupoissa, jotka osuivat Puolan liha-alan suureen rakennemuutokseen 1990-luvulla. Nykyinen rakenne on vuodelta 2000. Silloin yhdistyivät yksityisin varoin perustettu Farm Food ja vanha valtion yritys Sokolowski Zaklady Miesne.

Farm Foodilla oli täysin modernit tuotantolaitokset Czyzewin kaupungissa ja runsaasti markkinatalouden osaamista, kun taas Sokolowski Zaklady Miesnen vahvuutena olivat hyvät tuotteet ja kansallisesti arvostetut tuotemerkit.

Yhtiö on toteuttanut yksityisillä pääomilla ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin EBRD:n avustuksella laajan muutosohjelman. Niinpä sen kaikki tuotantolaitokset on rakennettu tai perusteellisesti uudistettu viimeisten kymmenen vuoden kuluessa. Niillä on tarvittavat EU:n hyväksynnät ja Yhdysvaltain maatalousministeriön sertifikaatit ja jopa NATO-kelpoisuus.

Laadukkaan liharaaka-aineen saanti Puolassa vaikeutui 1990-luvulla yksityistämisen seurauksena. Monilla itsenäistyneillä tuottajilla ei ollut varaa investoida ja siksi Sokolów lähti itse mukaan alkutuotantoon. Sillä on neljä eläintuotantoyksikköä, ja se keskittyy erityisesti geneettisesti hyvän eläinaineksen tuottamiseen sopimustuottajilleen.

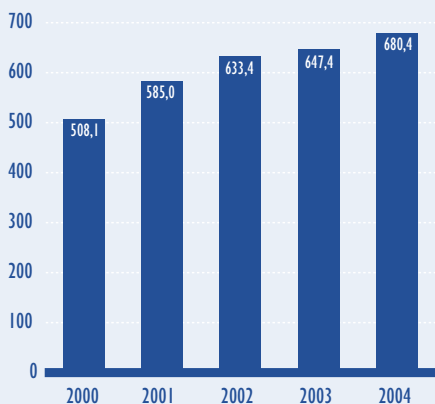
Hyvään ruokaan kannattaa sijoittaa.

HK Ruokatalo Group Oyj toteutti marraskuussa 2004 osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvan osakeannin. Anti oli menestys, kaikki tarjolla olleet 8,6 miljoonaa osaketta merkittiin. Omistajat haluavat olla kehittämässä Itämeren alueen johtavaa liha-alan yritystä.

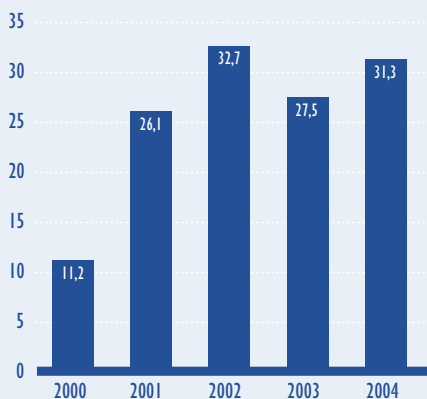
Hallituksen toimintakertomus

1.1.-31.12.2004

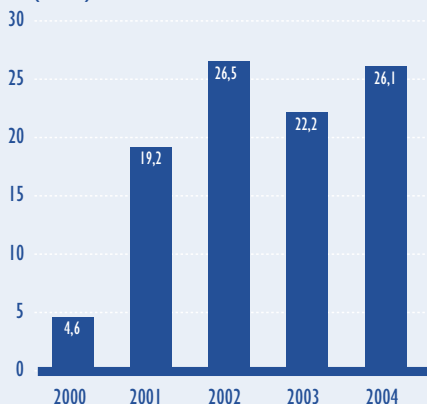
Liikevaihto 2000-2004 (Meur)

Liikevoitto 2000-2004 (Meur)

Tulos ennen satunnaisia eriä 2000-2004 (Meur)

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Konsernin liikevaihdoksi muodostui 680,4 miljoonaa euroa. Se on 33,0 miljoonaa euroa (+5,1 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Liikevoitto oli 31,3 miljoonaa euroa (27,5 Meur). Toiminnan tulos ennen satunnaisia eriä oli 26,1 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli ollut 22,2 miljoonaa euroa.

Luvut sisältävät konsernin Baltian-liiketoiminnan. Baltiassa liikevaihtomme oli 108,8 miljoonaa euroa (+0,8 %) ja tulos ennen satunnaisia eriä 4,8 miljoonaa euroa (+37,1 %). Vuonna 2003 vastaavat Baltian-luvut olivat 107,9 miljoonaa euroa ja 3,5 miljoonaa euroa.

Liikevaihto kasvoi kokonaisuudessaan tavoitteiden mukaan. Konsernin tulos parani Baltiassa ja Puolassa. Kotimaassa se säilyi edellisen vuoden tasolla. Raaka-ainehintojen noususta johtuen ns. punaisen lihan marginaalit kotimaassa laskivat.

Puolassa Sokolów kasvatti liikevaihtoaan merkittävästi. Vuoden 2004 liikevaihto oli 1.358,9 miljoonaa zlotya eli 342,5 miljoonaa euroa. Siinä on lisäystä 321,8 miljoonaa zlotya eli 31,0 prosenttia.

Liikevaihto, liikevoitto ja tulos ennen satunnaisia eriä jakaantuivat päämarkkina-alueittain*) seuraavasti (Meur):

LIIVEVAIHTO	2004		2003	
Suomi	571,6	84,0 %	539,5	83,3 %
Baltia	108,8	16,0 %	107,9	16,7 %
Yhteensä	680,4	100,0 %	647,4	100,0 %

LIIVEVOITTO	2004		2003	
Suomi	25,5	81,5 %	22,9	83,4 %
Baltia	5,8	18,5 %	4,5	16,6 %
Yhteensä	31,3	100,0 %	27,5	100,0 %

TULOS	2004		2003	
Suomi	21,2	81,5 %	18,7	84,2 %
Baltia	4,8	18,5 %	3,5	15,8 %
Yhteensä	26,1	100,0 %	22,2	100,0 %

*) Puolan markkina-alueen luvut sisältyvät tässä Suomen liikevoittoon ja tulokseen.

Markkinakatsaus

Suomessa kilpailutilanne vähittäiskaupassa oli kova, mikä näkyi hintatason alenemisena, vaikka raaka-aineen hinta oli nousussa. Nopeimmin markkinat kasvoivat teollisuuden pakkaamassa lihassa ja siipikarjassa, joissa olemme markkinajohtaja kummassakin. Kasvua oli myös valmisruoissa, missä kuluttajat ovat siirtymässä premium-tason tuotteisiin. Kotimainen raaka-ainetuotanto oli sianlihan osalta tasapainossa, mutta naudan tuotanto supistui. Kun kulutus saman aikaisesti kasvoi, kansallinen omavaraisuus naudanlihassa laski 94 prosenttiin. HK Ruokatalon osuus kaikesta Suomessa tuotetusta sianlihasta nousi noin 40 prosenttiin. Olemme selkeä markkinajohtaja. Naudanlihan hankinnan kasvun ansiosta osuutemme naudan kokonaistuotannosta ylitti 20 prosentin rajan, ja nousimme maan toiseksi suurimmaksi naudanlihan jalostajaksi. Lisäksi jalostamme ja markkinoimme noin puolet Suomessa tuotetusta siipikarjanlihasta.

Vientimme Suomesta kasvoi sekä määrältään että arvoltaan. Myös kannattavuus parani, koska maailmanmarkkinahinnat olivat pitkästä aikaa nousussa. EU:n laajenemisen myötä sianlihan ja broilerin kysyntä unionin alueella lisääntyi, mikä osaltaan nosti raaka-ainehintoja. Viennin pääkohteita olivat Venäjä, EU-alue, Japani ja Yhdysvallat. Baltia ja Ruotsi kasvattivat osuuttaan siipikarjanlihan vientimainana. Koko HK Ruokatalon vienti Suomesta oli arvoltaan 56,6 miljoonaa euroa.

Baltiassa EU-jäsenyys toi uutta kilpailua. Olemme selkeä markkinajohtaja Virossa ja Latviassa, Liettuassa olemme haastaja. Kannattavuus punaisessa lihassa parani, mikä johtui Baltia-ryhmämme sisäisestä toiminnan tehostamisesta. Siipikarjanlihassa korkeat rehukustannukset sekä Liettuasta Viroon suuntautuvan tuonnin lisääntyminen heikensivät kannattavuutta loppuvuodesta. Kauppa rakentaa parhaillaan koko Baltian kattavia ketjuja ja keskittää ostojaan. Menestyminen tavarantoimittajana edellyttää kaupan tarpeiden ymmärtämistä ja kykyä toimia kaikissa kolmessa maassa. HK Ruokatalolla on nämä edellytykset.

Puolassa sianliha ja naudanliha kallistuivat voimakkaasti EU-jäsenyyden alettua, koska raaka-ainehinnat seurailevat siellä pääasiassa Saksan hintatasoa. Vähittäiskaupassa kilpailu on erittäin tiukkaa, mutta Sokolów kasvatti sekä liikevaihtoaan että myynnin volyymin. Erityisesti vienti vauhdittui EU-jäsenyyden seurauksena ja sen osuus liikevaihdosta kasvoi yli 20 pro-

senttiin. Viennin kannattavuutta rasitti zlotyn ja euron epäedullinen vaihtokurssi. Kotimaan myymäläverkkonsa kautta Sokolów myi neljänneksen koko myynnistään ja jatkossa yhtiö aikoo panostaa siihen lisää. Verkkoon kuuluu tällä hetkellä eri puolilla Puolaa parisataa myymälää ja myyntipistettä, joista osa toimii franchising-periaatteella.

Omistusjärjestelyt Sokolówissa

HK Ruokatalo sopi toukokuussa 2004 saksalaisen Conrad Jacobson GmbH:n kanssa ostavansa sen omistamat Sokolówin osakkeet. Heinäkuussa toteutuneen ensimmäisen vaiheen jälkeen HK Ruokatalon omistus Sokolówissa nousi 21,12 prosentista 30,10 prosenttiin.

Loppukesällä HK Ruokatalo ja tanskalainen osuusteurastamo Danish Crown AmbA aloittivat strategisen yhteistyön Sokolówin omistamisessa. Yhteistyön tarkoituksena on edistää Sokolówin toiminnan kehittämistä ja tuotteiden markkinoillepääsyä erityisesti Keski- ja Itä-Euroopassa.

Euroopan Unionin Kilpailuviraston hyväksyttyä yhteistyöhankkeen 13.9.2004 HK Ruokatalo siirsi omistamansa 30,10 prosentin osuuden Sokolówin osakkeista osakevaihtona Saturn Nordic Holding AB -nimiselle (SNH) yhteisyritykselle, jonka omistuksen HK Ruokatalo ja Danish Crown jakavat 50/50 -periaatteella. Danish Crownin siirrettyä vastaavasti omansa SNH:n omistus Sokolówista nousi 52,64 prosenttiin ja se teki Puolan lainsäädännön enemmistöomistajalta edellyttämän julkisen ostotarjouksen 17.9.2004. Ostotarjouksen jälkeen SNH:n omistus nousi 62,34 prosenttiin.

Lokakuun 28. päivänä SNH hankki osakekaupoilla vielä 10,48 prosentin osuuden. Tähän sisältyi loppuosa Conrad Jacobson GmbH:n kanssa toukokuussa sovitusta kaupasta, yhteensä noin 2,49 prosentin osuus Sokolówin osakkeista.

Edellä kuvattujen järjestelyjen jälkeen Saturn Nordic Holding AB:llä on 72,82 prosenttia Sokolówin osakkeista ja äänimäärästä.

Sokolówin ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.12.2004 HK Ruokatalo ja Danish Crown saivat yhtiön hallitukseen kumpikin kolme edustajaa sekä yhteisesti nimetyn riippumattoman puheenjohtajan.

Sokolówin luvut

HK Ruokatalon ja Danish Crownin yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB on tehnyt 31.12.2004 konsernitilin-

päätöksen, johon sisältyy sen puolalainen tytäryhtiö, Sokolów S.A. Saturn Nordic Holding -konserni on konsolidoitu HK Ruokatalon konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Suhteellinen yhdistely otetaan käyttöön 1.1.2005 alkaen.

Siirtyminen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön

HK Ruokatalo -konsernin vuoden 2004 tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaisesti. Konserni siirtyy raportoimaan IFRS-standardien mukaisesti vuoden 2005 alusta. Ennen ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksen julkistamista ilmoitetaan koko vuoden 2004 luvut lasketuna IFRS-standardien mukaan sisältäen vuoden 2004 tuloslaskelman ja taseen, vuosineljännesluvut sekä silta-laskelman siirtymisestä suomalaisesta kirjanpito-käytännöstä IFRS:n mukaiseen laskentaan.

HK Ruokatalo on aiemmissa tiedotteissaan todennut, että IFRS-standardien käyttöönottolla ei ole merkittäviä vaikutuksia konsernin tulokseen tai tasearvoihin.

Tämän hetken arvioiden mukaan siirtymähetken eli vuoden 2004 avaavan taseen loppusumma nousee 1,9 miljoonaa euroa ja oma pääoma pienenee 4,0 miljoonaa euroa. Taseen merkittävimmät muutostekijät ovat eläkevastuiden ja biologisen omaisuuden kirjaukset. IAS-/IFRS-oikaisujen seurauksena avaavan taseen omavaraisuus alenee 41,2 prosentista 39,9 prosenttiin. TEL-järjestelmän maksuperusteiseen osuuteen perustuva eläkevaraus purkaantuu lähes kokonaan tulosta parantavasti jo vuoden 2004 aikana.

Konserniliikearvosta ei tehdä jatkossa suunnitelman mukaisia poistoja, vaan arvonalennustarve testataan vuosittain. Avaavan taseen konserniliikearvo on testattu eikä alaskirjaustarvetta ole ollut.

Muutokset konsernirakenteessa

Syyskuussa aloitimme Suomen liiketoiminnan juridisen yhtiörakenteen yksinkertaistamisen. Kotimaan teollinen toiminta, myynti, markkinointi, logistiikka ja kuljetukset kootaan yhteen yhtiöön. Aiemmin tehtäviin hoitamiseen osallistui konsernissa viisi yhtiötä.

Rakenneuudistus toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa HK Ruokatalo Oyj:n kokonaan omistamat tytäryhtiöt Broilertalo Oy, Food Kuljetus Oy, Koiviston Teurastamo Oy ja Pouttu Foods Oy sulautetaan HK Ruokatalo Oyj:hin. HK Ruokatalon ja sulautuvien tytäryhtiöiden hallitukset hyväksyivät tätä

koskevan sulautumissuunnitelman 16.9.2004. Sulautumissuunnitelman tultua merkityksi kaupparekisteriin HK Ruokatalo osakeyhtiölain mukaisesti ilmoitti yhtiön osakkeenomistajille sulautumissuunnitelmasta 20.10.2004. Sulautumisten täytäntöönpano on suunniteltu rekisteröitäväksi 31.3.2005 mennessä.

Rakenneuudistuksen toisessa vaiheessa konsernin Suomen teollinen toiminta henkilöstöineen erotetaan erilliseksi tytäryhtiöksi. Rakenneuudistuksen ulkopuolelle jää hankintayhtiö LSO Foods Oy. Sen tehtävät säilyvät ennallaan. Uudistuksella ei ole henkilöstövaikutuksia. Järjestelyiden kohteena olevien yhtiöiden henkilöstöt siirtyvät ns. vanhoina työntekijöinä.

Virossa ostettiin Talleggin vähemmistöosakkailta näiden 1,75 prosentin osuus Talleggin osakkeista ja nostettiin näin omistus sataan prosenttiin. Latviassa ja Liettuassa konsernin toiminta keskitettiin kummassakin maassa yhteen operatiiviseen yksikköön. Latviassa Rigas Miesnieks otti haltuunsa Tallatin. Liettuassa Selingasin toiminta yhdistettiin Klaipedos Maisto Produktaihin. Tallat ja Selingas olivat aiemmin Talleggin tytäryhtiöitä. Järjestelyillä haetaan kustannustehokkuutta ja lisää kilpailukykyä.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit tilikauden aikana olivat 52,3 miljoonaa euroa (64,8 Meur), mistä kotimaan osuus oli 41,0 miljoonaa euroa ja Baltian osuus 11,3 miljoonaa euroa. Kotimaan lukuun sisältyy Sokolówin ja Saturn Nordic Holdingin osakkeiden hankinta.

Yhtiö aloitti syksyllä laajan investointiohjelman Forssan tuotantolaitoksen vuodelta 1987 olevan sikateurastuslinjan uusimiseksi ja kapasiteetin nostamiseksi. Investoinnin avulla pääsemme tehokkuudessa Euroopan huipputasolle. Samalla uusitaan 1980-luvulta olevat eläinten vastaanottotilat ja ruhojen pikajäähdyttämö. Syksyllä 2005 valmistuvan hankkeen kustannukset ovat arviolta noin 20 miljoonaa euroa.

Vantaan tuotantolaitoksen jakeluterminaalin laajenus valmistui. Seuraavaksi uudistamme terminaalin vanhemman osan keräilyjärjestelmän ja nostamme automaatioastetta. Aiemman päätöksen mukaisesti suljettiin Riihimäellä sijaitseva valmisruokatehdas vuoden lopussa ja tuotanto siirrettiin osaksi Vantaalle ja osaksi ulkopuoliselle kumppanille.

HK Ruokatalon pakastuslaitoksen rakennustyöt Forssan tuotantolaitoksen tontilla valmistuivat maan-

siirto- ja pohjatöiden osalta.

Virossa Rakvere Lihakombinaat hankki sikateuras-tamoonsa uudenaikaisen kaasutainnutuslaitteiston ja sikalayhtiö Ekseko jatkoi ympäristökuormitusta vähentäviä investointejaan. Latviassa Rigas Miesnieksin uusi logistiikkakeskus vihittiin toukokuussa.

Rahoitus

Konsernin korolliset velat alenivat selvästi tilikauden viimeisellä neljänneksellä ja olivat vuoden lopussa 132,4 miljoonaa euroa (149,3 Meur). Vähenneminen johdettiin marraskuussa toteutetusta osakeannista. Se ei ehtinyt vielä vaikuttaa merkittävästi nettorahoituskuluihin, mutta omavaraisuusaste nousi 49,5 prosenttiin (41,2 %).

Hallituksen valtuudet osakepääoman korottamiseen

Hallituksella on yhtiökokouksen 22.4.2004 myöntämä valtuutus päättää osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä, päättää yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta ja/tai optio-oikeuksien antamisesta siten, että uusmerkinnässä tai vaihtovelkakirjoja tai optio-oikeuksia annettaessa voidaan merkitä yhteensä enintään 2.000.000 kappaletta yhtiön uusia 1,70 euron nimellisarvoisia A-sarjan osakkeita ja yhtiön osakepääomaa voidaan korottaa yhteensä enintään 3.400.000 eurolla.

Valtuutus oikeuttaa poikkeamaan osakkeenomista-

jien merkintäetuoikeudesta sekä päättämään merkintähinnoista ja muista merkintäehdoista sekä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien ehdoista. Valtuutus on voimassa 22.4.2005 asti. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta.

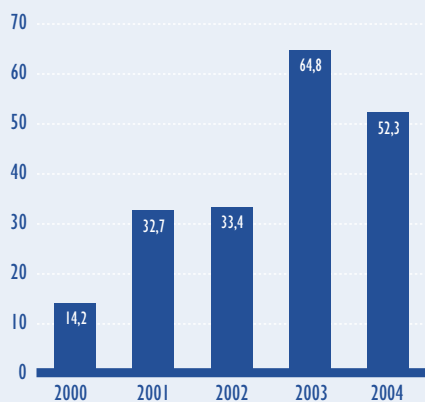
Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 4.713 (5.034) henkilöä. Baltiassa henkilöstö väheni vuodessa lähes kolmellasadalla tehostamisohjelmien seurauksena. Koko HK Ruokatalo -konsernin henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 4.417 henkeä, kun vuotta aiemmin luku oli 4.788. Luku ei sisällä Sokolów S.A:n henkilökuntaa. Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 1.856 henkeä (1.858).

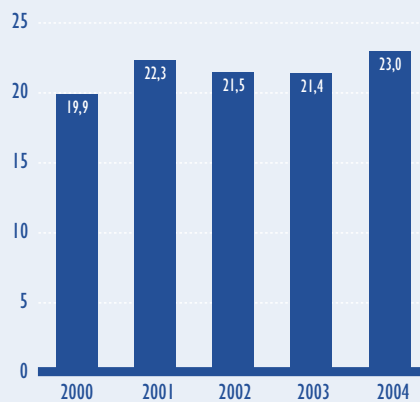
Tilikauden jälkeisiä tapahtumia

Yhtiö piti 23.2.2005 ylimääräisen yhtiökokouksen, missä päätettiin yritysrakenteen uudistamisesta johtuvista yhtiöjärjestyksen muutoksista. Tärkein asia koski yhtiön nimen muuttamista HK Ruokatalo Oyj:stä HK Ruokatalo Group Oyj:ksi. Lisäksi hallitus päätti perustaa uuden tytäryhtiön, jolle siirretään 1.4.2005 lukien konsernin Suomen teollinen toiminta, myynti ja markkinointi sekä logistiikka ja kuljetukset henkilöstöineen. Uuden yhtiön nimeksi on esitetty rekisteröitäväksi HK Ruokatalo Oy. Nimien rekisteröinnin on suunniteltu tapahtuvan 31.3.2005. Emoyhtiö HK Ruokatalo Group

Bruttoinvestoinnit 2000-2004 (Meur)

Poistot 2000-2004 (Meur)

Oyj:hin jäävät konsernin johto ja konsernihallinto. HK Ruokatalo Group Oyj on pörssinoteerattu, julkinen osakeyhtiö ja se omistaa HK Ruokatalo Oy:n koko osakekannan. Rakennuudistuksen ulkopuolelle jätetyn hankintayhtiö LSO Foods Oy:n tehtävät säilyvät ennallaan.

Tulevaisuuden näkymät

Puolan liiketoiminnan kasvun ja Saturn Nordic Holding -konsernin konsolidoimisen jälkeen liikevaihtotavoittemme kuluvalle vuodelle on noin 900 miljoonaa euroa. Olemme kasvaneet toimialueemme suurimmaksi lihaa jalostavaksi teolliseksi yritykseksi.

Kotimaassa meillä on meneillään useita logistiikkaan ja toimintarakenteeseen liittyviä, kustannustehokkuutta lisääviä toimenpiteitä. Baltiassa jatkamme toiminnan virtaviivaistamista ja rakenteen kehittämistä prosessimaiseen toimintatapaan. Puolassa olemme aloittaneet yhdessä Danish Crownin kanssa toimintojen kehittämisen ja viennin kasvattamisen lähinnä Keski-Euroopan markkinoille. Kuluvalle vuodelle olemme budjetoineet myönteistä tuloskehitystä. Se perustuu kasvuun Baltiassa ja Puolassa sekä parannuksiin ydinprosessien tehokkuudessa.

Pidemmillä tähtäimellä EU-alueen elintarviketeollisuuteen vaikuttaa kaupan rakennemuutos. Kauppa kansainvälistyy ja toimii entistä ketjumaisemmin. Kaupan omien merkkien osuus Suomessa todennäköisesti

kasvaa nykyisestä. Siksi on tärkeää pitää HK Ruokatalon omat tavaramerkit vahvoina, vaikka samalla valmistamme myös kaupan merkkejä.

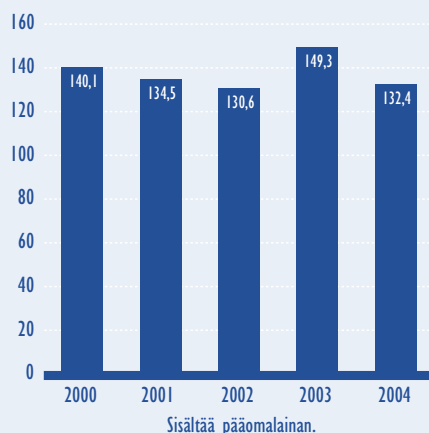
EU:n uusissa jäsenmaissa kustannustaso säilynee pitkään vanhoja jäsenmaita matalampana. Tämä tuo jonkin verran lisää kilpailua vanhoille jäsenmaille. Myös tuonti unionin ulkopuolelta lisääntynee erityisesti siipikarjanlihan osalta. Lisäksi EU joutunee muuttamaan maatalouden tukirakenteita entistä markkinalähtöisemmiksi.

Nämä tekijät yhdessä johtavat merkittävään rakennemuutokseen EU-alueella myös lihanjalostusteollisuudessa. HK Ruokatalo on tähdännyt kansainvälistymisensä siihen, että olemme itse hyvissä ajoin liikkeellä kehittämässä toimintarakenteitamme vastaamaan myös tulevaisuuden tarpeita.

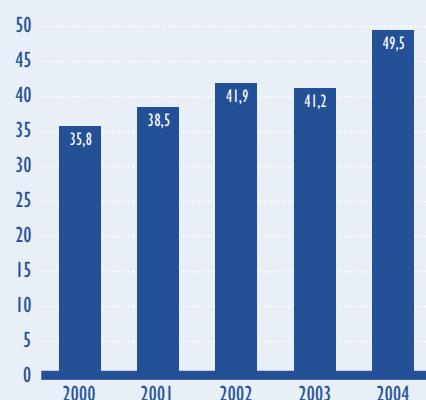
Osinkoehdotus

Konsernin jakokelpoisten varojen määrä on 41.226.340,81 euroa. Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 26.394.666,99 euroa. Hallitus esittää, että yhtiö jakaa vuodelta 2004 osinkoa 0,29 euroa osakkeelle eli yhteensä 10,0 miljoonaa euroa.

Korollinen vieras pääoma 2000-2004 (Meur)

Omavaraisuusaste 2000-2004 (%)

Tunnusluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2004	2003	2002	2001	2000
Liikevaihto, 1.000 eur	680.405	647.435	633.443	584.962	508.051
Liikevoitto, 1.000 eur	31.327	27.465	32.696	26.122	11.230
- % liikevaihdosta	4,6	4,2	5,2	4,5	2,2
Tulos ennen satunnaiseriä, 1.000 eur	26.081	22.189	26.506	19.219	4.646
- % liikevaihdosta	3,8	3,4	4,2	3,3	0,9
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					
- 1.000 eur	26.081	22.189	26.506	16.456	1.827
- % liikevaihdosta	3,8	3,4	4,2	2,8	0,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,4	10,7	15,3	12,5	2,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	10,2	9,8	12,6	10,7	4,7
Omavaraisuusaste, %	49,5	41,2	41,9	38,5	35,8
Bruttoinvestoinnit, 1.000 eur	52.265	64.764	33.350	32.690	14.221
- % liikevaihdosta	7,7	10,0	5,3	5,6	2,8
Tutkimus- ja kehitysmenot, 1.000 eur	6.379	6.091	5.150	4.090	3.587
- % liikevaihdosta	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7
Henkilöstön määrä keskimäärin	4.713	5.034	4.882	4.084	3.877

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2004	2003	2002	2001	2000
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, eur	0,70	0,55 *	0,75 *	0,56 *	0,12 *
Tulos/osake (EPS), laimennettu, eur	0,70	0,54 *	0,66 *	0,49 *	0,10 *
Tulos/osake (EPS), laimennettu, eur ¹⁾	0,59	0,60	0,74	0,55	0,11
Oma pääoma/osake, eur	6,05	5,43 *	5,23 *	4,67 *	4,31 *
Maksettu osakekohtainen osinko, eur	0,29 ²⁾	0,28	0,27	0,17	0,07
Osakekohtainen osinko, eur	0,29 ²⁾	0,25 *	0,24 *	0,15 *	0,06 *
Osinko laimentamattomasta tuloksesta, %	41,7 ²⁾	45,4	32,3	27,3	51,9
Osinko laimennetusta tuloksesta, %	41,7 ²⁾	46,5	36,4	31,1	59,7
Osinko laimennetusta tuloksesta, % ¹⁾	49,2 ²⁾	46,5	36,4	31,1	59,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %	3,9 ²⁾	4,3	4,5	5,2	4,2
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)					
- laimentamaton	10,6	10,5	7,1	5,3	12,3
- laimennettu	10,6	10,8	8,0	6,0	14,1
Aliin osakekurssi, eur	5,53 *	4,60 *	2,86 *	1,38 *	1,37 *
Yliin osakekurssi, eur	7,40 *	6,07 *	5,45 *	3,03 *	2,45 *
Keskikurssi, eur	6,28 *	5,48 *	4,57 *	2,31 *	2,08 *
Vuoden päätöskurssi, eur	7,36 *	5,80 *	5,31 *	2,94 *	1,43 *
Osakekannan markkina-arvo, Meur	253,6	164,1	137,2	74,9	35,4
Vaihdettujen osakkeiden määrä, 1000 kpl	10.358,7	7.073,7	4.577,7	3.681,2	1.881,2
- % keskimääräisestä lukumäärästä	43,1	31,4	22,8	18,6	9,9
Osakkeiden oikaistu lukumäärä, kpl					
- keskimäärin tilikaudella	29.428.181	27.928.347 *	25.479.584 *	25.198.294 *	24.469.239 *
- tilikauden lopussa	34.463.193	28.300.301 *	25.869.205 *	25.423.513 *	24.823.477 *
- täysin laimennettu	34.463.193	28.595.971 *	28.714.440 *	28.784.346 *	28.111.608 *

1) Laskettu tilikauden lopun osakemäärällä.

2) Hallituksen ehdotuksen perusteella.

* Osakeantioikaistu luku.

Tunnuslukujen laskentakaavat

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (%)	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskiarvo)}} \times 100$
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO (%)	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$
OMAVARAISUUSASTE (%)	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
OSAKEKOHTAINEN TULOS	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} - \text{Verot} +/- \text{Vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
OSAKEKOHTAINEN OMA PÄÄOMA	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
OSAKEKOHTAINEN OSINKO	$\frac{\text{Osinko} / \text{osake}}{\text{Tilikauden jälkeisten osakeantien oikaisukerroin}}$
OSINKO TULOKSESTA (%)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO (%)	$\frac{\text{Osinko} / \text{osake}}{\text{Tilikauden viimeinen osakeantioikaistu kaupantekokurssi}} \times 100$
HINTA/VOITTO-SUHDE (P/E)	$\frac{\text{Tilikauden viimeinen osakeantioikaistu kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO	Ulkona olevien osakkeiden määrä tilikauden lopussa x Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.

(1.000 euroa)

	Viite	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
Liikevaihto	1	680 405	647 435	500 060	461 490
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-34	3 038	-424	3 090
Valmistus omaan käyttöön (+)		67	62	67	62
Osuus osakkuusyritysten voitoista		1 714	402	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	2	4 388	4 002	11 941	9 063
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		375 836	356 398	337 236	307 542
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-1 126	-2 447	-2 833	1 205
Ulkopuoliset palvelut		64 663	60 311	44 274	34 600
Materiaalit ja palvelut yhteensä		439 373	414 262	378 677	343 347
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		94 183	91 949	56 134	53 899
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		12 445	12 811	8 137	8 785
Muut henkilösivukulut		10 717	11 007	4 996	4 820
Henkilöstökulut yhteensä		117 345	115 767	69 267	67 504
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot		20 681	19 600	9 082	8 463
Konserniliikkeen poisto		2 308	1 802	-	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	4	22 989	21 402	9 082	8 463
Liiketoiminnan muut kulut	5	75 506	76 043	41 885	42 150
Liikevoitto		31 327	27 465	12 733	12 241
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä		21	9	380	166
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista					
Muilta		13	9	6	3
Muut korko- ja rahoitustuotot					
Saman konsernin yrityksiltä		-	-	1 178	1 535
Muilta		2 164	1 526	1 181	626
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Saman konsernin yrityksille		58	56	741	435
Muille		7 386	6 764	6 535	5 423
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-5 246	-5 276	-4 531	-3 528
Voitto ennen satunnaisia eriä		26 081	22 189	8 202	8 713
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	6	-	-	12 518	7 650
Satunnaiset kulut	7	-	-	-	618
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		26 081	22 189	20 720	15 745
Tilinpäätössiirrot		-	-	-2 071	-2 963
Välittömät verot yhteensä	8	5 229	6 139	5 146	3 843
Vähemmistöosuus		-388	-670	-	-
Tilikauden voitto		20 464	15 380	13 503	8 939

Tase 31.12.

(1.000 euroa)

	Viite	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		3 936	4 364	2 827	3 359
Liikearvo		1 682	2 576	-	-
Ennakkomaksut		70	307	-	-
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	9	5 688	7 247	2 827	3 359
Konserniliikearvo	10, 12	24 121	24 597	-	-
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		3 195	1 470	2 340	705
Rakennukset ja rakennelmat		128 805	128 377	64 194	66 284
Koneet ja kalusto		58 395	55 192	27 041	23 012
Muut aineelliset hyödykkeet		1 433	1 771	387	577
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8 714	6 469	6 490	3 621
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11	200 542	193 279	100 452	94 199
Sijoitukset					
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4	12	83 411	80 425
Osuudet omistusyhteisyriksissä		45 539	20 981	40 186	17 351
Saamiset omistusyhteisyriksiltä		47	47	47	47
Muut osakkeet ja osuudet		202	193	44	44
Muut saamiset		38	133	-	-
Sijoitukset yhteensä	14	45 830	21 366	123 688	97 867
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		19 035	17 530	15 109	12 345
Keskeneräiset tuotteet		1 043	775	1 016	731
Valmiit tuotteet/Tavarat		21 678	18 634	2 306	3 014
Muu vaihto-omaisuus		1 505	1 552	384	315
Ennakkomaksut		698	1 213	-	-
Vaihto-omaisuus yhteensä		43 959	39 704	18 815	16 405
Saamiset					
Pitkäaikaiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		-	-	320	22 038
Lainasaamiset		3 916	3 928	3 889	3 882
Laskennallinen verosaaminen		116	52	116	52
Muut saamiset		100	-	-	-
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	15	4 132	3 980	4 325	25 972
Lyhytaikaiset					
Myyntisaamiset		76 337	68 953	49 360	42 887
Saamiset emoyhteisöltä/saman kons. yrityksiltä		4	57	24 218	13 097
Saamiset omistusyhteisyriksiltä		5 110	166	5 110	166
Lainasaamiset		3	25	3	-
Muut saamiset		129	423	5	1
Siirtosaamiset		5 284	6 120	3 459	4 049
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		86 867	75 744	82 155	60 200
Rahat ja pankkisaamiset		13 930	12 055	9 900	5 761
VASTAAVAA YHTEENSÄ		425 069	377 972	342 162	303 763

	Viite	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma		58 587	42 928	58 587	42 928
Ylikurssirahasto		72 905	49 355	73 420	49 355
Arvonkorotusrahasto		3 364	3 364	-	-
Vararahasto		4 831	4 709	4 279	4 279
Käyttörahassto		120	112	120	112
Edellisten tilikausien voitto		48 231	37 930	12 772	11 070
Tilikauden voitto		20 464	15 380	13 503	8 939
		208 502	153 778	162 681	116 683
PÄÄOMALAINAT					
Pääomalaina		50	50	-	-
	16	208 552	153 828	162 681	116 683
VÄHEMMISTÖOSUUS					
		1 897	1 871	-	-
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ					
Poistoero		-	-	24 599	22 528
PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevastuvaraukset		445	178	445	178
VIERAS PÄÄOMA					
Laskennallinen verovelka	16	8 838	8 727	-	-
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		66 055	79 326	55 505	65 286
Eläkelainat		13 612	15 281	13 563	15 210
Muut velat		2 477	3 158	-	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä	17	82 144	97 765	69 068	80 496
Lyhytaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		47 987	49 926	38 763	47 972
Eläkelainat		1 021	1 238	1 021	1 238
Saadut ennakot		166	170	1	2
Ostovelat		43 507	37 009	9 426	7 530
Velat emoyhteisölle/ saman konsernin yrityksille		1	6	16 642	11 731
Velat omistusyhteisyriksille		392	129	377	116
Muut velat		5 577	5 021	2 321	2 322
Siirtovelat		24 542	22 104	16 818	12 967
Lyhytaikaiset velat yhteensä	18	123 193	115 603	85 369	83 878
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		425 069	377 972	342 162	303 763

Rahavirtalaskelma

(1.000 euroa)

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
LIIKETOIMINTA				
Liikevoitto	31 327	27 465	12 733	12 241
Oikaisut liikevoittoon	237	-402	267	-757
Poistot	22 989	21 402	9 082	8 463
Nettokäyttöpääoman muutos	-5 624	-8 451	-9 014	-5 796
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 246	-5 276	7 987	3 504
Verot	-5 119	-4 187	-5 146	-3 843
Liiketoiminnan nettokassavirta	38 564	30 551	15 909	13 812
INVESTOINNIT				
Käyttöomaisuuden ostot	-52 552	-58 394	-40 749	-47 783
Käyttöomaisuuden myynnit	1 820	3 003	126	1 318
Investointien kassavirta yhteensä	-50 732	-55 391	-40 623	-46 465
Kassavirta ennen rahoitusta	-12 168	-24 840	-24 714	-32 653
RAHOITUS				
Pitkäaikaisen lainojen muutos	-15 621	12 620	-10 636	12 849
Pitkäaikaisen saamisten muutos	-152	-2 272	21 595	-204
Lyhytaikaisen rahoituksen muutos	-2 156	7 130	-14 593	10 590
Maksetut osingot	-7 237	-6 244	-7 237	-6 244
Osakeanti	39 209	9 317	39 725	9 317
Rahoitus yhteensä	14 043	20 551	28 854	26 308
Likvidien varojen muutos	1 875	-4 289	4 140	-6 345
Likvidit varat 1.1.	12 055	16 344	5 760	12 105
Likvidit varat 31.12.	13 930	12 055	9 900	5 760
Likvidien varojen muutos taseessa	1 875	-4 289	4 140	-6 345
Nettokäyttöpääoman muutos				
Vaihto-omaisuus lis-/väh+	-4 255	-5 838	-2 409	-1 135
Lyhytaikaiset liikesaamiset lis-/väh+	-11 123	-3 148	-11 103	-2 997
Korottomat lyhytaikaiset velat lis+/väh-	9 754	535	4 498	-1 664
Nettokäyttöpääoman muutos yhteensä	-5 624	-8 451	-9 014	-5 796

Tilinpäätöksen liitetiedot 2004

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö HK Ruokatalo Oyj:n tilinpäätöksen lisäksi tytäryhtiöiden tilinpäätökset, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli 50 % osakkeiden tuomasta tai sopimukseen perustuvasta äänivallasta.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiö HK Ruokatalo Oyj:n lisäksi seuraavat liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt: Broilertalo Oy, Food Kuljetus Oy, Koiviston Teurastamo Oy, Pouuttu Foods Oy, LSO Foods Oy sekä sen tytäryhtiö Lounaisfarmi Oy, Lihatuokku Harri Tamminen Oy, Helanderin Teurastamo Oy ja HK International AB. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös AS Rakvere Lihakombinaat -alakonserni (Viro, Latvia ja Liettua) sekä AS Baltic Poultry -alakonserni (Viro, Latvia ja Liettua), jotka ovat laatineet alakonserneista konsernitilinpäätökset. Kaikkien konserniyhtiöiden tilikausi on kalenterivuosi.

Tytäryhtiöistä on konsolidoimatta Linocon Oy. Sillä ei ole ollut liiketoimintaa tilikaudella eikä sen vaikutus konsernin omaan pääomaan ole olennainen. Broilertalo Oy:n tytäryhtiö Keltasiipi Oy, jota ei myöskään aiemmin ole konsolidoitu, on myyty tilikaudella.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös kaikki osakkuusyritykset: Pakastamo Oy, Honkajoki Oy, Etelä-Suomen Multaravinne Oy, Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK osuuskunta -konserni sekä Best-In Oy ja Finnpig Oy.

Sokolów Group on konsolidoitu konsernitilinpäätökseen HK Ruokatalo Oyj:n osakkuusyrityksenä 30.9.2004 asti ja 1.10.2004 alkaen on konsolidoitu Sokolów-omistusta varten perustettu yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB -konserni niin ikään pääomaosuusmenetelmällä. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvien yritysten ja osakkuusyritysten omistuksista esitetään jäljempänä liitetietojen kohdissa "Tytäryhtiöosakkeet" ja "Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet".

HK Ruokatalo Oyj on LSO Osuuskunnan tytäryhtiö ja se kuuluu LSO-konserniin. HK Ruokatalo Oyj:n ja LSO Osuuskunnan kotipaikka on Turku. HK Ruokatalo -konsernin tilinpäätöksistä on jäljennökset saatavissa konsernin pääkonttorista, osoite Kaivokatu 18, 20520 Turku.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin ja emoyhtiö HK Ruokatalo Oyj:n tilinpäätökset on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolakia. Rakvere Lihakombinaat -konserni ja Baltic Poultry -konserni ovat laatineet konsernitilinpäätöksen Virossa voimassa olevien säännösten mukaisesti. Niissä ei ole olennaista eroa verrattuna Suomen säädöksiin lukuunottamatta elävien eläinten arvostusta, jonka vaikutus on konsernitilinpäätöksessä eliminoitu.

Keskinäinen osakkeenomistus

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat sekä keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Sisäistä voitonjakoa ei ole ollut tilikauden aikana.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin omasta pääomasta, verovelalla vähennetyistä vapaaehtoisista varauksista ja tuloksesta ja esitetty omana eränään tuloslaskelmassa ja taseessa. Myös vähemmistön välillinen omistusosuus on otettu huomioon vähemmistöosuutta laskettaessa.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusoosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tuloksesta sekä verovelalla vähennettyjen vapaaehtoisten varausten muutoksista on esitetty omalla rivillään konsernituloslaskelmassa. Osakkuusyritysten liikearvot sisältyvät taseessa osakkuusyritysten arvoon ja niiden poistot on vähennetty tuloslaskelmassa osakkuusyritysten tuloksesta. Osakkuusyrityksiltä saadut osingot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Laskennallinen verovelka

Taseessa on jaettu vapaaehtoiset varaukset laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Laskennallisen verovelan muutos on esitetty tuloslaskelmassa erikseen verojen ryhmässä. Laskennallisissa verovelloissa on huomioitu muutos Suomen verokannassa.

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuon tai hankinta-ajankohdan jälkeen alennettuun arvoon. Konsernitaseeseen sisältyvä konserniliikearvo aiheutuu pääosin AS Rakvere Lihakombinaatin osake-enemmistön ostosta vuonna 1998 sekä AS Baltic Poultryn hankkimasta AS Talleggin osake-enemmistöstä vuonna 2001 ja edelleen vuoden lopussa 2003 tapahtuneesta AS Baltic Poultryn osakkeiden ostosta. Investoinnit perustuvat konsernin pitkän aikavälin suunnitelmiin, joissa strategisena tavoitteena on vahva läsnäolo erityisesti Baltiassa. Investoinnit mahdollistavat toiminnan edelleen laajenemisen Baltiassa ja Itä-Euroopassa.

Konserniliikearvo kasvoi tilikaudella 2003 myös Lihatuokku Harri Tamminen Oy:n osakkeiden, Pouttu Foods Oy:n osakkeiden sekä Koiviston Teurastamo Oy:n osakkeiden ostosta johtuen. Broilertalo Oy:n vähemmistöosakkeiden lunastuksesta syntynyt vähäinen konserni-liikearvo tilikaudella 2004 on poistettu. Konserniliikearvo kasvoi vuonna 2004 Koiviston Teurastamo Oy:n osakkeiden lisäkauppahinnasta johtuen. Koiviston Teurastamo Oy -investoinnilla konserni varmistaa kotimaisen sianliharaaka-aineen saantia ja turvaa teurastuskapasiteetin riittävyttä.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta todennäköisen taloudellisen käyttöajan mukaisesti.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Liikearvo	10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25-50 vuotta
Rakennuksen koneet ja laitteet	8-12,5 vuotta
Koneet ja kalusto	2-10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5-10 vuotta
Konserniliikearvo	5-20 vuotta

Taseessa oleva 1,68 miljoonan euron liikearvo on aiheutunut teuras- ja välityseläinten hankintatoiminnan osastamisesta. Hankintatoiminnan merkitys on konsernille strateginen ja investoinnin tulontuottamiskyky on siten pitkäaikainen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan. Hankintamenu määritetään punnitun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskenkäisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista, hankinnan ja valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista sekä hankinnan ja valmistuksen poistoista. Yleismenot ja poistot kohdistetaan vaihto-omaisuuteen normaali toiminta-asteen mukaisina.

Myyntisaamisten arvostus

Myyntisaamisista on kirjattu kuluksi kaikki tiedossa olleet luottotappiot.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahamääräiset ostovelat ja myyntisaamiset, lainasaamiset sekä valuuttamääräiset pankkitilit on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Ulkomaisten osakkuus- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin.

Valuuttajohdannaisopimukset

Avoimet valuuttatermiinisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot sisältyvät tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Korkojohdannaisopimukset

Konsernilla ei ole koronvaihtosopimuksia.

Hyödykejohdannaiset

Konsernin energiaostojen suojaamiseen käytettyjä hyödykejohdannaisia ei arvosteta tilinpäätöksessä. Hyödykejohdannaisien realisoituneet tulokset kirjataan suojattujen ostojen oikaisuksi.

Laskennalliset verosaamiset

Laskennalliset verosaamiset muodostuvat pakollisena varauksena esitetyistä eläkevastuista.

Eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöiden suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Eläkesäätiöiden ulkoistamisen seurauksena vakuutusyhtiö laskuttaa vuosittain eläkkeisiin tulevat indeksikorotukset. Ulkomaisen henkilöstön eläkejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaisesti. Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkevastuu on esitetty muissa vastuissa.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon eri ajankohtina hankitut tytäri- ja osakkuusyhtiöt.

Lähipiirilainat

Konserniyhtiön hallituksen jäsenelle on myönnetty lainaa 7.057,79 euroa. Laina-aikaa on jäljellä 2,5 vuotta ja korko on 3,75 %.

Optio-oikeudet

Henkilöstöannissa vuonna 1998 merkittyihin osakkeisiin liittyi optio-oikeuksia, jotka oikeuttivat 1.2.2002-31.1.2004 välisenä aikana merkitsemään osakkeita määrän, joka tehtyjen lajimuuntojen jälkeen on yhteensä 699.750 kappaletta. Henkilöstöoptioilla merkittiin 595.705 HK Ruokatalo Oyj:n A-osaketta 2.1. - 30.1.2004. Tämä määrä vastasi 2,30 prosenttia osakkeista ja 0,46 prosenttia äänistä laskettuna 31.12.2003 täysin laimennetusta osakelukumäärästä. Henkilöstöoptioiden käyttö osakkeiden merkintään oli mahdollista viimeisen kerran merkintäaikana 2.1. - 30.1.2004.

Tuloslaskelman liitetiedot

(1.000 euroa)

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
I. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain				
Toimialoittainen jakauma:				
Elintarvikkeet	597 922	572 937	498 894	459 576
Alkutuotanto	67 876	61 344	-	-
Rehut ja eläintenruoat	10 492	7 279	-	-
Muut	4 115	5 875	1 166	1 914
Yhteensä	680 405	647 435	500 060	461 490
Maantieteellinen jakauma:				
Kotimaa	518 258	498 631	443 478	418 557
Vienti EU-maihin *)	133 075	12 876	28 025	12 300
Vienti EU:n ulkopuolelle	29 072	135 928	28 557	30 633
Yhteensä	680 405	647 435	500 060	461 490

*) Uudet EU-maat (mm. Baltia) on laskettu kuuluvaksi EU-maihin koko vuoden 2004.

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot ulkopuolisilta	276	251	147	175
Vuokratuotot konserniyhtiöiltä	-	-	18	21
Kehitysprojektien tukituotot	27	21	27	21
Muut liiketoiminnan tuotot	3 315	3 103	4 705	2 232
Muut liiketoiminnan tuotot kons.yhtiöiltä	-	-	7 044	6 614
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liiketoiminnan muut tuotot	770	627	-	-
Yhteensä	4 388	4 002	11 941	9 063
3. Henkilöstötiedot				
Henkilöstön määrä tilikauden aikana keskimäärin				
Toimihenkilöt	954	983	381	373
Työntekijät	3 759	4 051	1 474	1 484
Yhteensä	4 713	5 034	1 855	1 857
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat ja heidän sijaisensa	1 326	1 461	527	544
Hallituksen jäsenet sekä varajäsenet	68	65	62	59
Yhteensä	1 394	1 526	589	603
4. Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot:				
Aineettomat oikeudet	1 367	1 401	994	925
Liikearvo	894	862	-	17
Rakennukset ja rakennelmat	6 485	6 478	3 258	3 332
Koneet ja kalusto	11 255	10 186	4 628	3 983
Muut aineelliset hyödykkeet	668	663	191	196
Muut pitkävaikutteiset menot	11	10	11	10
Yhteensä	20 681	19 600	9 082	8 463
Konserniliikearvon poisto	2 308	1 802	-	-
5. Liiketoiminnan muut kulut				
Energia	15 112	15 657	6 919	7 399
Kunnossapito	7 892	8 971	4 735	4 935
Mainos ja markkinointi, edustus	20 571	18 552	13 910	12 443
Palvelu-, tietohallinto- ja konttorikulut	6 878	7 138	5 186	5 452
Muut liikekulut	25 053	25 725	11 135	11 921
Yhteensä	75 506	76 043	41 885	42 150
6. Satunnaiset tuotot				
Saadut konserniavustukset	-	-	12 518	7 650
Yhteensä	-	-	12 518	7 650
7. Satunnaiset kulut				
Annetut konserniavustukset	-	-	-	618
Yhteensä	-	-	-	618
8. Välittömät verot				
Tuloverot satunnaisista eristä	-	-	3 414	2 039
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	5 178	4 018	1 780	1 419
Edellisten tilikausien verot	4	169	16	166
Laskennallisen verosaamisen muutos	-64	327	-64	219
Laskennallisen verovelan muutos	111	1 625	-	-
Yhteensä	5 229	6 139	5 146	3 843

Taseen liitetiedot

(1.000 euroa)

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
PYSYVÄT VASTAAVAT ELI KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
9. Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno l.l.	20 903	20 043	17 515	16 941
Hankinnat	624	403	24	94
Vähennykset	-27	-38	-	-
Siirrot erien välillä	342	495	438	480
Hankintameno 31.12.	21 842	20 903	17 977	17 515
Kertyneet poistot l.l.	16 539	15 138	14 156	13 231
Tilikauden poisto	1 367	1 401	994	925
Kertyneet poistot 31.12.	17 906	16 539	15 150	14 156
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 936	4 364	2 827	3 359
Liikearvo				
Hankintameno l.l.	9 365	9 312	673	673
Lisäykset	75	53	-	-
Vähennykset	-75	-	-	-
Hankintameno 31.12.	9 365	9 365	673	673
Kertyneet poistot l.l.	6 789	5 927	673	656
Tilikauden poisto	894	862	-	17
Kertyneet poistot 31.12.	7 683	6 789	673	673
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 682	2 576	-	-
Ennakkomaksut				
Kirjanpitoarvo l.l.	307	-	-	-
Hankinnat	-	307	-	-
Vähennykset	-237	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	70	307	-	-
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5 688	7 247	2 827	3 359
10. Konserniliikearvo				
Hankintameno l.l.	31 762	22 739	-	-
Konsernireservin netotus	-	-1 484	-	-
Lisäykset	1 832	10 507	-	-
Hankintameno 31.12.	33 594	31 762	-	-
Kertyneet poistot l.l.	7 165	5 587	-	-
Konsernireservin poiston netotus	-	-224	-	-
Tilikauden poisto	2 308	1 802	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	9 473	7 165	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 121	24 597	-	-

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
I I. Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	1 470	1 357	705	612
Hankinnat	1 395	195	1 241	112
Siirrot erien välillä	347	-	394	-19
Vähennykset	-17	-82	-	-
Hankintameno 31.12.	3 195	1 470	2 340	705
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 195	1 470	2 340	705
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	204 529	197 767	127 159	128 703
Hankinnat	2 248	7 685	477	114
Vähennykset	-432	-3 583	-	-3 464
EU-avustus	-946	-	-	-
Siirrot erien välillä	6 043	2 660	691	1 806
Hankintameno 31.12.	211 442	204 529	128 327	127 159
Kertyneet poistot 1.1.	79 516	68 918	60 875	54 448
Tilikauden poisto	6 485	6 478	3 258	3 332
Myytujen kohteiden arvonalennukset	-	-2 445	-	-2 445
Kertyneet arvonalennukset	-	6 565	-	5 540
Kertyneet poistot 31.12.	86 001	79 516	64 133	60 875
Arvonkorotukset	3 364	3 364	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	128 805	128 377	64 194	66 284
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	198 912	183 278	128 517	121 911
Hankinnat	7 312	10 975	1 317	1 599
Vähennykset	-1 162	-1 690	-126	-280
EU-avustus	-68	-	-	-
Siirrot erien välillä	8 377	6 349	7 466	5 287
Hankintameno 31.12.	213 371	198 912	137 174	128 517
Kertyneet poistot 1.1.	143 721	133 539	105 505	101 522
Tilikauden poisto	11 255	10 182	4 628	3 983
Arvonalentumispoistot	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	154 976	143 721	110 133	105 505
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 395	55 192	27 041	23 012
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	7 201	6 857	2 910	2 910
Hankinnat	318	392	13	-
Vähennykset	-174	-57	-	-
Siirrot erien välillä	197	9	-	-
Hankintameno 31.12.	7 542	7 201	2 923	2 910
Kertyneet poistot 1.1.	5 445	4 782	2 348	2 152
Tilikauden poisto	668	663	192	196
Kertyneet poistot 31.12.	6 113	5 445	2 540	2 348
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 429	1 756	383	562

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	134	134	134	134
Hankintameno 31.12.	134	134	134	134
Kertyneet poistot 1.1.	119	109	119	109
Tilikauden poisto	11	10	11	10
Kertyneet poistot 31.12.	130	119	130	119
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	15	4	15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	6 514	6 250	3 621	4 112
Hankinnat	16 862	9 834	11 858	7 081
Vähennykset	-	-72	-	-
Siirrot aineettomiin oikeuksiin	-	-480	-438	-480
Siirrot maa- ja vesialueisiin	-	-	-394	-
Siirrot rakennuksiin	-6 043	-2 660	-691	-1 806
Siirrot koneisiin ja kalustoon	-8 377	-6 349	-7 466	-5 287
Siirrot muihin aineellisiin hyödykkeisiin	-197	-9	-	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	1
Hankintameno 31.12.	8 759	6 514	6 490	3 621
Kertyneet poistot 1.1.	45	-	-	-
Tilikauden poisto	-	45	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	45	45	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 714	6 469	6 490	3 621
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	200 542	193 279	100 452	94 199
12. Konsernireservi				
Arvo 1.1.	-	1 484	-	-
Netotus konserniaktiivaan	-	-1 484	-	-
Hankintameno 31.12.	-	-	-	-
Kertyneet poistot 1.1.	-	224	-	-
Netotus konserniaktiivaan	-	-224	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	-	-
13. Arvonkorotukset				
Rakennukset ja rakennelmat				
Arvo 1.1.	3 364	3 364	-	-
Arvo 31.12.	3 364	3 364	-	-
Arvonkorotukset yhteensä	3 364	3 364	-	-

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
14. Sijoitukset				
Konserniyritysten osakkeet				
Hankintameno 1.1.	12	12	80 425	51 781
Lisäykset	-	-	2 986	28 645
Vähennykset	-8	-	-	-1
Hankintameno 31.12.	4	12	83 411	80 425
Arvonlennukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	12	83 411	80 425
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet				
Hankintameno 1.1.	21 036	5 449	17 351	938
Lisäykset	55 764	16 092	54 041	16 413
Vähennykset	-31 206	-505	-31 206	-
Hankintameno 31.12.	45 594	21 036	40 186	17 351
Kertyneet poistot 1.1.	55	55	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	55	55	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 539	20 981	40 186	17 351
Saamiset osakkuusyrittäksiltä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	47	47	47	47
Kirjanpitoarvo 31.12.	47	47	47	47
Saaminen on oman pääomanehtoinen vaihtovelkakirjalaina.				
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	193	6 348	44	6 319
Lisäykset	9	120	-	-
Vähennykset	-	-6 275	-	-6 275
Hankintameno 31.12.	202	193	44	44
Kirjanpitoarvo 31.12.	202	193	44	44
Muut saamiset				
Kirjanpitoarvo 1.1.	133	287	-	-
Lisäykset	-	-	-	-
Vähennykset	-95	-154	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	38	133	-	-
Sijoitukset yhteensä	45 830	21 366	123 688	97 867

Tytäryhtiöosakkeet	määrä/kpl	kirjanpitoarvo	omistusosuus %
Konsernin emoyhtiön omistamat			
Broilertalo Oy, Eura	4 845 995	7 107	100,00
Food Kuljetus Oy, Turku	1 000	171	100,00
LSO Foods Oy, Turku	3 000	946	100,00
Helanderin Teurastamo Oy, Loimaa	1 000	3 179	100,00
Koiviston Teurastamo Oy, Mellilä	1 000	17 829	100,00
Lihatukku Harri Tamminen Oy, Vantaa	49	316	49,00
Pouttu Foods Oy, Outokumpu	6 000	2 229	100,00
Linocon Oy, Helsinki	100	4	100,00
HK International AB, Ruotsi	10	12	100,00
AS Rakvere Lihakombinaat, Viro	36 114 092	34 842	95,74
AS Linnulihatooted, Viro	53 880	21	24,00
AS Baltic Poultry, Viro	6 000	16 755	100,00
Yhteensä		83 411	

LSO Foods Oy:n omistamat			
Lounaisfarmi Oy, Turku	8	8	40,00
Yhteensä		8	

AS Rakvere Lihakombinaatin omistamat *			
AS Ekseko, Viro	8 326	11 099	98,75
AS Linnulihatooted, Viro	170 620	71	76,00
AS Rigas Miesnieks, Latvia	57 589	797	93,82
UAB Klaipedos Maisto Produktai, Liettua	16	0	100,00
Klaipedos Maisto Mesos Produktai, Liettua	135 644	0	100,00
Yhteensä		11 967	

AS Baltic Poultry:n omistamat *			
AS Tallegg, Viro	5 853 200	20 446	100,00

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	määrä/kpl	kirjanpitoarvo	omistusosuus %
Konsernin emoyhtiön omistamat			
Honkajoki Oy, Honkajoki	690	708	38,33
Etelä-Suomen Multaravinne Oy, Forssa	128	22	24,62
Pakastamo Oy, Helsinki	660	564	50,00
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK osuuskunta	22 400	0	44,80
Best-In Oy, Kuopio	500	50	50,00
Saturn Nordic Holding AB, Ruotsi	35 610 735	38 842	50,00
Yhteensä		40 186	

LSO Foods Oy:n omistamat			
Finnpig Oy, Vaasa	40	4	50,00

AS Talleggin omistamat			
AS Eesti Munatooted, Viro	200 000	179	50,00

Muut osakkeet	kirjanpitoarvo 2004	kirjanpitoarvo 2003
Konsernin emoyhtiön omistamat	44	44
Broilertalo Oy:n omistamat	131	131
Helanderin Teurastamo Oy:n omistamat	1	1
Koiviston Teurastamo Oy:n omistamat	6	9
Pouttu Foods Oy:n omistamat	5	5
Ulkomaisten tytäryhtiöiden omistamat	16	3
Muut osakkeet yhteensä	202	193

* Kirjanpitoarvot perustuvat yhtiöiden taseen mukaisiin kirjanpitoarvoihin, joihin sisältyy paikallisen laskentakäytännön mukaisesti pääomaosuusmenetelmällä huomioitu tytäryhtiön oman pääoman muutos.

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
15. Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä:				
Lainasaamiset	-	-	320	22 038
Yhteensä	-	-	320	22 038
Saamiset muilta:				
Lainasaamiset	2 432	2 644	2 405	2 598
Oman pääoman ehtoiset vvk-lainasaamiset	1 484	1 284	1 484	1 284
Laskennalliset verosaamiset	116	52	116	52
Muut saamiset	100	-	-	-
Yhteensä	4 132	3 980	4 005	3 934
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 132	3 980	4 325	25 972
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	76 337	68 953	49 360	42 887
Saamiset emo-osuuskunnalta/saman konsernin yrityksiltä:				
Myyntisaamiset	4	57	900	1 466
Lainasaamiset	-	-	10 800	2 772
Siirtosaamiset	-	-	12 518	8 859
	4	57	24 218	13 097
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä:				
Myyntisaamiset	166	164	166	164
Lainasaamiset	4 899	-	4 899	-
Siirtosaamiset	45	2	45	2
	5 110	166	5 110	166
Lainasaamiset	3	25	3	-
Muut saamiset	129	423	5	1
Siirtosaamiset	5 284	6 120	3 459	4 049
	5 416	6 568	3 467	4 050
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	86 867	75 744	82 155	60 200
Siirtosaamisten erittely:				
Lyhytaikainen				
Siirtosaamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konserniavustukset	-	-	12 518	7 650
Muut siirtosaamiset	-	-	-	1 209
Siirtosaamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	-	-	12 518	8 859
Siirtosaamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Korkosaamiset	21	2	21	2
Muut siirtosaamiset	24	-	24	-
Siirtosaamiset omistusyhteisyrityksiltä yhteensä	45	2	45	2
Siirtosaamiset ulkopuolisilta:				
Työterveyshuollon KELA-korvaus -03-04	585	432	392	334
Erilaiset tukisaamiset	-	37	-	21
Arvonlisävero- ja muu verosaaminen	516	3 074	354	2 534
Korkosaamiset	377	273	14	-
Muut siirtosaamiset	3 806	2 304	2 699	1 159
Siirtosaamiset ulkopuolisilta yhteensä	5 284	6 120	3 459	4 049
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 329	6 122	16 022	12 910

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
16. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	42 928	39 206	42 928	39 206
Uusmerkintä	15 659	3 722	15 659	3 722
Osakepääoma 31.12.	58 587	42 928	58 587	42 928
Vararahasto 1.1.	4 709	4 279	4 279	4 279
Siirto voittovaroista	122	430	-	-
Vararahasto 31.12.	4 831	4 709	4 279	4 279
Ylikurssirahasto 1.1.	49 355	43 760	49 355	43 760
Uusmerkinnästä	24 065	5 595	24 065	5 595
Osakeantikulut	-515	-	-	-
Ylikurssirahasto 31.12.	72 905	49 355	73 420	49 355
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 364	3 364	-	-
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 364	3 364	-	-
Käyttörahaso 1.1.	112	87	112	87
Lunastamattomat osingot -97	-	25	-	25
Lunastamattomat osingot -98	8	-	8	-
Käyttörahaso 31.12.	120	112	120	112
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	37 930	25 691	11 070	8 102
Siirretty tilikauden tuloksesta	15 380	19 005	8 939	9 213
Osingonjako	-7 237	-6 244	-7 237	-6 244
Siirretty vararahastoon	-122	-430	-	-
Muuntoerojen muutos ja muu muutos	2 280	-92	-	-1
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	48 231	37 930	12 772	11 070
Tilikauden voitto/tappio	20 464	15 380	13 503	8 939
Pääomalaina	50	50	-	-
Oma pääoma yhteensä	208 552	153 828	162 681	116 683
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan liitetty osuus	25 639	21 863	-	-
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	8 838	8 727	-	-
Yhteensä	8 838	8 727	-	-
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Käyttörahaso	120	112	120	111
Voitto edellisiltä tilikausilta	48 231	37 930	12 772	11 070
Tilikauden voitto/tappio	20 464	15 380	13 503	8 939
Muuntoerot	-1950	49	-	-
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan liitetty osuus	-25 639	-21 863	-	-
Voitonjakokelpoiset varat	41 226	31 608	26 395	20 120

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
17. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Velat jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 899	9 838	5 899	9 838
Eläkelainat	8 906	11 378	8 906	11 378
Yhteensä	14 805	21 216	14 805	21 216
18. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	47 987	49 926	38 763	47 972
Eläkelainat	1 021	1 238	1 021	1 238
Saadut ennakot	166	170	1	2
Ostovelat	43 507	37 009	9 426	7 530
	92 681	88 343	49 211	56 742
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat	1	6	757	1 167
Muut velat	-	-	15 869	9 841
Siirtovelat	-	-	16	723
	1	6	16 642	11 731
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	392	129	377	116
	392	129	377	116
Muut velat	5 577	5 021	2 321	2 233
Siirtovelat	24 542	22 104	16 818	13 056
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	123 193	115 603	85 369	83 878
Siirtovelkojen ja muiden velkojen erittely				
Muut velat:				
Maksamattomat ennakonpidätykset ja sotu-velat	1 845	2 355	1 274	1 599
Arvonlisäverovelat	804	460	-	-
Muut velat	2 928	2 206	1 047	634
Muut velat yhteensä	5 577	5 021	2 321	2 233
Siirtovelat saman konsernin yrityksille:				
Konserniavustus	-	-	-	618
Muut siirtovelat	-	-	16	105
Siirtovelat saman konsernin yrityksille yhteensä	-	-	16	723
Siirtovelat ulkopuolisille:				
Siirtyvät palkat ja muut henkilöstökulut	17 218	15 860	12 218	10 446
Maksamattomat korot	796	843	790	843
Maksamattomat markk.tuet ja vuosialennukset	82	49	82	19
Muut siirtovelat	6 446	5 352	3 728	1 748
Siirtovelat ulkopuolisille yhteensä	24 542	22 104	16 818	13 056
Siirtovelat yhteensä	24 542	22 104	16 834	13 779

	Konserni 2004	Konserni 2003	Emo 2004	Emo 2003
19. Muut liitetiedot				
Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
Eläkelainat	14 584	16 519	14 584	16 488
Rahalaitoslainat	70 694	106 559	63 604	99 171
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	53 086	89 088	44 733	74 544
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	22 125	23 801	15 137	15 843
Velat, joiden vakuudeksi annettu muita pantteja				
Rahalaitoslainat	8 836	8 390	4 682	4 682
Vakuudeksi annetut pantit yhteensä	10 007	9 561	5 853	5 853
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet				
Annetut takaukset	-	-	11 942	12 432
Yhteensä	-	-	11 942	12 432
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut vakuudet				
Annetut takaukset	120	50	120	50
Yhteensä	120	50	120	50
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Annetut muut pantit	17	40	-	-
Annetut takaukset	4 868	6 292	3 728	3 757
Yhteensä	4 885	6 332	3 728	3 757
Taseen ulkopuoliset leasingvastuut				
Leasing sopimuksista maksamatta olevat määrät				
Tilikaudella 2005/2004 maksettavat	164	158	39	23
Myöhemmin maksettavat	235	353	52	42
Yhteensä	399	511	91	65
Muut vastuut				
Eläkevastuut	1 084	1 024	1 035	977
Annetut kiinnitykset	-	261	-	-
Muut vastuut	3 776	30	3 746	-
Yhteensä	4 860	1 315	4 781	977

20. Ympäristövastuut

HK Ruokatalo Oyj on sitoutunut takaukseen yhdessä Forssan Talotaito Oy:n kanssa niistä kustannuksista, joita mahdollisesti aiheutuisi Etelä-Suomen Multaravinne Oy:n toimipaikan puhdistustoimenpiteistä mainitun yhtiön toiminnan tavalla tai toisella päättyessä. Konsernilla ei ole tiedossa muita ympäristövastuita.

21. Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut

Kohde-etuuden arvot 31.12.	2004	2003	Käypä arvo 31.12.2004
Valuuttajohdannaiset			
Terminisopimukset	-	296	-
Hyödykejohdannaiset			
Sähköjohdannaiset	4 655	3 539	-171

Osakkeet ja omistajat

Osakepääoma

HK Ruokatalo Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden alussa 42.927.873,00 euroa ja tilikauden lopussa 58.587.428,10 euroa. Tilikauden päättyessä osakepääoma jakaantui 29.063.193 A-osakkeeseen ja 5.400.000 K-osakkeeseen. Kaikkien osakkeiden nimellisarvo on 1,70 euroa ja niillä on yhtäläinen osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-osakkeella on yksi ääni ja K-osakkeella 20 ääntä. K-osakkeet omistaa LSO Osuuskunta.

Yhtiön osakkeet ovat olleet arvo-osuusjärjestelmässä 31.10.1997 lähtien. Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 7.535 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden noteeraus

HK Ruokatalon A-osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörsissä kertomusvuonna 10.358.752 kappaletta yhteiseltä arvoltaan 70.862.661 euroa. Vuoden ylin kurssi oli 7,90 euroa ja alin kurssi 6,20 euroa. Keskikurssi oli 6,84 euroa ja vuoden lopun päätöskurssi 7,36 euroa. Kurssinousuksi muodostui 13,2 prosenttia. Yhtiön koko osakekannan markkina-arvo vuoden päättyessä oli 253,6 miljoonaa euroa (164,1 Meur).

Osakepääoman korotukset

(1) Vuoden 1998 henkilöstöannin optio-oikeuksien perusteella merkittiin 2.1.-30.1.2004 välisenä aikana 595.705 uutta A-sarjan osaketta ja osakepääoma korotui 1.012.698,50 eurolla. Merkintähinta oli 5,94 euroa osakkeelta. Korotus merkittiin kaupparekisteriin 13.2.2004. Uudet osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon ensimmäisen kerran tilikaudelta 2004. Optio-ohjelma päättyi 31.1.2004. Henkilöstölle suunnattuun osakeantiin alunperin liittyneistä 150.000 optio-oikeudesta 119.656 kappaletta käytettiin uusien A-osakkeiden merkitsemiseen. Osakeantia toteutettaessa vuonna 1998 osakkeita merkittiin noin 220 konsernin palveluksessa tuolloin ollutta henkilöä.

(2) Ylimääräinen yhtiökokous päätti 27.10.2004 korottaa yhtiön osakepääomaa enintään 14.646.856,60 eurolla laskemalla liikkeeseen enintään 8.615.798 uutta A-sarjan osaketta. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvalla uusmerkinnällä oli tarkoitus hankkia enintään 36,2 miljoonaa euroa uutta omaa pääomaa. Varat käytetään pääasiassa investointeihin, jotka liittyvät konsernin kansainvälisen ja kotimaisen liiketoiminnan kehittämiseen, sekä pääomarakenteen vahvistamiseen.

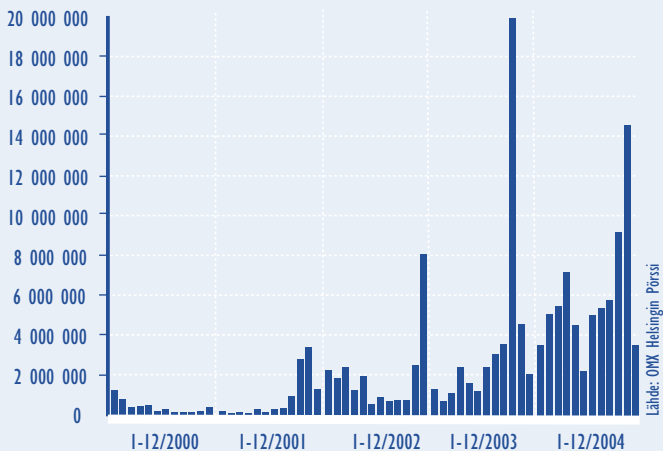
Uusmerkinnässä HK Ruokatalon osakkeenomistajilla oli oikeus merkitä jokaista täsmäytyspäivänä 1.11.2004 omistamaansa kolmea (3) A- ja/tai K-sarjan osaketta kohden yksi uusi A-sarjan osake 4,20 euron hintaan osakkeelta. Osakeannin merkintäaika oli 4.-25.11.2004. Merkintäoikeudet olivat julkisen kaupan käynnin kohteena Helsingin Pörsissä 4.-18.11.2004 välisenä aikana.

Osakeannissa merkittiin kaikki tarjotut 8.615.798 uutta A-sarjan osaketta. Ensijaisen merkintäetuoikeuden perusteella merkittiin 8.527.109 osaketta, mikä vastaa 98,97 prosenttia osakeannissa tarjottujen osakkeiden määrästä. Toissijaisen merkintäetuoikeuden perusteella merkityt osakkeet jaettiin niitä merkinneiden osakkeenomistajien kesken heidän täsmäytyspäivän 1.11.2004 mukaisen osakeomistuksensa suhteessa. Kukin toissijaisia osakkeita merkinnyt osakkeenomistaja sai uusia osakkeita noin 0,78 prosenttia täsmäytyspäivän osakeomistuksestaan pyöristettynä lähimpään kokonaiseen osakkeeseen. Osakkeenomistaja sai uusia osakkeita kuitenkin enintään merkitsemänsä määrän. Osakkeita ei jaettu osakkeenomistajille, jotka omistivat 125 osaketta tai vähemmän, koska liikkeeseen voidaan laskea vain kokonaisia osakkeita.

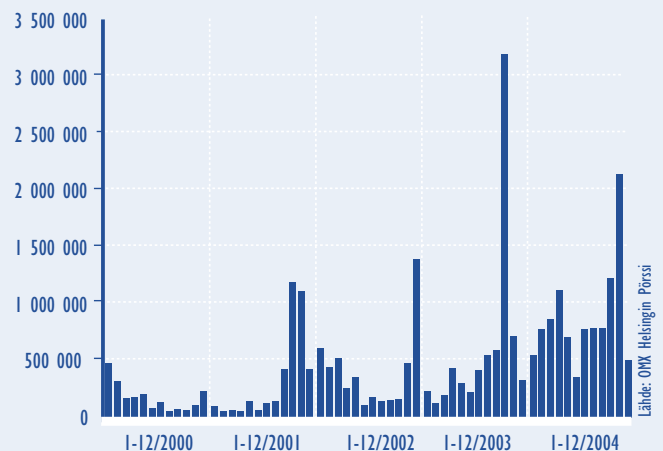
Osakepääoman korotus 14.646.856,60 euroa merkittiin kaupparekisteriin 7.12.2004. Uudet osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon ensimmäisen kerran tilikaudelta 2004.

**“Yhtiön osakkeet ovat olleet arvo-
osuusjärjestelmässä 31.10.1997 lähtien.
Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä
7.535 rekisteröityä osakkeenomistajaa.”**

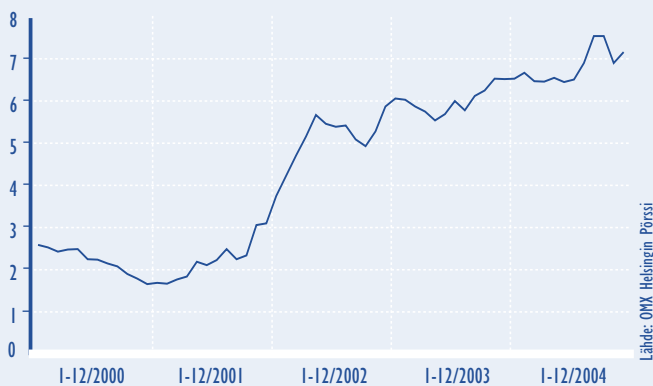
Osakkeen vaihto 2000–2004
(kuukausittain euroina)

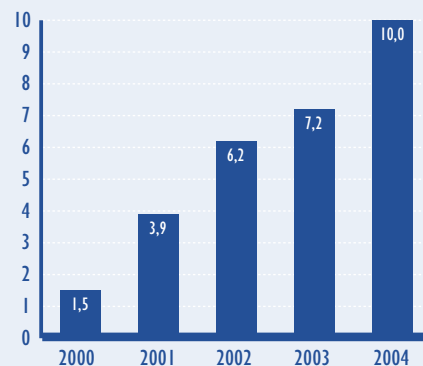
Osakkeen vaihto 2000–2004
(kuukausittain, kpl)

Osakkeen kurssikehitys 2000–2004
(keskikurssi kuukausittain euroina)

Osinkojen kokonaismäärä 2000–2004
(Meur)

Osakkeen kaupankäyntitunnus Helsingin Pörssissä on HKRAV ja ISIN-koodi FI0009006308

Ilmoitukset omistuksen muuttumisesta

Yhtiö sai seuraavat Arvopaperimarkkinalain 2. luvun 9. pykälän mukaiset ilmoitukset omistuksen muuttumisesta:

Markku Helander ilmoitti 13.2.2004 omistuksensa HK Ruokatalossa alentuneen 4,91 prosenttiin osakkeista ja 0,99 prosenttiin äänistä.

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo ilmoitti 16.2.2004, että sen omistus HK Ruokatalossa oli alentunut 4,94 prosenttiin osakkeista ja 0,99 prosenttiin äänimäärästä.

Lantbrukarnas Riksförbund (Ruotsi) ilmoitti 6.8.2004 aikeestaan myydä omistamansa HK Ruokatalon osakkeet ja että sen omistusosuus alenee nolnaan, mikäli kauppa toteutuu.

Danish Crown (Tanska) ilmoitti 6.8.2004, että sen omistusosuus HK Ruokatalossa on nousemassa 10,14 prosenttiin osakkeista ja 2,04 prosenttiin äänimäärästä, mikäli sen suunnittelema kauppa toteutuu.

Lantbrukarnas Riksförbund ja Danish Crown vahvistivat 16.9.2004, että niiden 6.8.2004 ehdollisena ilmoittamat omistusmuutokset ovat toteutuneet.

Omistusjakautuma 31.12.2004

osakkeiden määrä	omistuksia	%	osake-lukumäärä	%	ääni-määrä	%
1-10	229	3,07	1.700	0,00	1.700	0,00
11-100	1.775	23,76	79.994	0,23	79.994	0,06
101-1.000	3.789	50,72	1.599.101	4,64	1.599.101	1,17
1.001-10.000	1.536	20,55	3.890.554	11,28	3.890.554	2,84
10.001-100.000	119	1,59	3.147.563	9,13	3.147.563	2,30
100.001-500.000	16	0,21	3.560.680	10,33	3.560.680	2,60
500.001-	7	0,09	22.018.756	63,89	124.618.756	90,92
Yhteensä	7.471	100,00	34.298.348	99,52	136.898.348	99,88
Odotusluettelolla			0	0,00	0	0,00
Yhteistilillä			164.845	0,48	164.845	0,12
Yhteensä			34.463.193	100,00	137.063.193	100,00

Sektorijakautuma 31.12.2004

	% omistajista	% osakelukumäärästä
Yritykset	5,00	43,37
Rahoitus- jāvakuutuslaitokset	0,51	28,89
Julkisyhteisöt	0,23	1,99
Voittoa tavoittele-		
mattomat yhteisöt	1,03	3,96
Kotitaloudet	93,10	21,06
Ulkomailla	0,13	0,25
Odotusluettelolla		0,00
Yhteistilillä		0,48

Ulkomaalaisten omistuksessa, hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli 17,58 % osakelukumäärästä, kun luku oli vuotta aikaisemmin 15,32 %.

Osakepääoman rakenne 31.12.2004

osakesarja	kpl	osuus pääomasta	osuus äänistä
A-sarja	29.063.193	84,33 %	21,20 %
K-sarja	5.400.000	15,67 %	78,80 %
Yhteensä	34.463.193	100,00 %	100,00 %

Jokaisella A-osakkeella on yksi ääni, jokaisella K-osakkeella on 20 ääntä.

Suurimmat osakkeenomistajat 28.2.2005

	A-osakkeita	K-osakkeita	% osakkeista	% äänistä
LSO Osuuskunta	7.252.522	5.400.000	36,71	84,09
Danish Crown AmbA	3.494.413	-	10,14	2,55
Markku Helander	1.693.693	-	4,91	1,24
Pohjola sijoitusrahastot yht.	1.190.634	-	3,45	0,87
Nordea sijoitusrahastot yht.	801.714	-	2,33	0,58
Gyllenberg sijoitusrahastot yht.	649.684	-	1,89	0,47
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto	608.300	-	1,77	0,44
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	373.333	-	1,08	0,27
Erikoissijoitusrahasto Avenir	360.000	-	1,04	0,26
EQ sijoitusrahastot yht.	300.034	-	0,87	0,22
Veritas-ryhmä	277.766	-	0,81	0,20
Evli sijoitusrahastot yht.	210.514	-	0,61	0,15
Hallintarekisteröidyt	2.524.210	-	7,32	1,84
Muut	9.326.376	-	27,06	6,80
Yhteensä	29.063.193	5.400.000	100,00	100,00

Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset

Vantaalla 24. helmikuuta 2005

Marcus H. Borgström

Markku Aalto

Kjeld Johannesen

Heikki Kauppinen

Tiina Varho-Lankinen

Simo Palokangas

Tilintarkastuskertomus

HK Ruokatalo Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet HK Ruokatalo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Tarkastuksemme perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa voittoa 13.502.570,22 euroa, on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Turussa, 14. päivänä maaliskuuta 2005

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Kauko Lehtonen, KHT

Jari Henttula, KHT

Yhtiön hallinto

Täydentävää tietoa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä on yhtiön verkkosivulla www.hk-ruokatalo.fi, kohdassa "Sijoituksena".

Hallintoneuvosto

HK Ruokatalo Groupissa ei ole hallintoneuvostoa.

Hallitus

HK Ruokatalo Group Oyj:n hallituksessa on viisi jäsentä. He edustavat yhtiön omistajia ja yhtiön kannalta tärkeää kaupallista ja kansainvälistä asiantuntemusta.

Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan 5-7 jäsentä. Varsinainen yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan ja samalla vahvistaa heille maksettavat palkkiot. Omaksutun käytännön mukaan tuottajien edustajilla on enemmistö yhtiön hallituksessa. Heillä on tuotantosopimus liharaaka-aineen toimittamisesta yhtiölle markkinahintaan. Lisäksi yksi jäsen on toimitusjohtajana yrityksessä, joka on merkittävä osakkeenomistaja HK Ruokatalo Groupissa ja jonka kanssa HK Ruokatalo Group tekee merkittävää yhteistyötä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja ei saa olla yhtiön palveluksessa.

Hallituksen työskentely pohjautuu osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen määräyksiin sekä hallituksen omaan työjärjestykseen. Hallitus työskentelee yhtenäisenä kollegiaalisena elimenä, niin että kaikki hallituksen jäsenet osallistuvat kaikkien hallitukselle kuuluvien asioiden käsittelyyn. Tarvittaessa voidaan muodostaa tilapäisiä työryhmiä tai pysyväisluonteisia valiokuntia.

HK Ruokatalo Groupissa hallitus kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin. Vuoden 2004 aikana se piti 19 kokousta. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen hallituksen kokouksiin oli 95,8 prosenttia.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2004 palkkioita ja muita etuuksia seuraavasti:

Marcus H. Borgström 21.100 euroa

Markku Aalto 12.250 euroa

Lars Danell 7.770 euroa

Kjeld Johannesen - euroa

Heikki Kauppinen 9.400 euroa

Tiina Varho-Lankinen 9.400 euroa

1.4.2005 lukien HK Ruokatalo Group Oyj:n hallitus toimii samalla myös tytäryhtiö HK Ruokatalo Oy:n hallituksena.

Toimitusjohtaja

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus, joka myös päättää hänen palkastaan ja muista etuuksista. Hallitus on sopinut toimitusjohtaja Simo Palokankaan kanssa siitä, että tämä jatkaa yhtiön johdossa edelleen. Palokankaalla olisi työsopimuksen mukaan ollut mahdollisuus siirtyä eläkkeelle täyttäessään 60 vuotta loka-kuussa 2004. Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2004 palkkaa 350.050 euroa ja muita etuuksia 11.880 euroa.

Toimitusjohtajan eläke määräytyy työntekijäin eläkelain (TEL) ja yhtiön ottaman lisäeläkevakuutuksen mukaan ja sen suuruus on 60 prosenttia työntekijäin eläkelain mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Työsuhteessa noudatettava irtisanomisaika on toimitusjohtajan puolelta kuusi kuukautta ja yhtiön puolelta kaksitoista kuukautta. Irtisanomisajalta maksetaan normaali palkka. Erillisestä erokorvauksesta ei ole sovittu.

Palkkiot

Johdon palkat ja palkkiot olivat yhteensä 1,39 miljoonaa euroa. Siitä 0,07 miljoonaa euroa oli hallituksen jäsenille maksettuja palkkioita ja 1,32 miljoonaa euroa toimitusjohtajille ja heidän sijaisilleen maksettuja palkkoja luontoisetuineen.

Yhtiöllä ei ole käytössä osakepalkkio- eikä osakejohdannaista palkitsemisjärjestelmää hallituksen jäsenille eikä johdolle. Toimitusjohtajalla ja muulla operatiivisella johdolla oli muun henkilöstön tavoin vuonna 1998 tilaisuus osallistua henkilöstöantiin, johon liittyi optio-oikeus. Henkilöstöannin optiojärjestely umpeutui 30.1.2004. Annin ehtoja selostetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 39.

Tilintarkastajat

HK Ruokatalo Groupilla on yhtiöjärjestyksen mukaan oltava kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, joista yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan toimikausi on vaalia seuraava kalenterivuosi.

Yhtiön tilintarkastajina ovat toimineet KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:tä edustavat tilintarkastajat. Vuonna 2004 tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat emoyhtiössä 66.912 euroa ja konsernissa 153.933 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:ltä ostetuista tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista maksettiin 154.315 euroa, mihin sisältyi mm. osakeantiin, Puolan järjestelyihin, IFRS-tilinpäätöskäytäntöön ja verotukseen liittyviä toimeksiantoja.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat vuoden 2004 lopussa yhteensä 66.343 A-osaketta, mikä vastasi 0,19 prosenttia kaikista osakkeista ja 0,05 prosenttia äänistä.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia tai muita sitoumuksia, joilla olisi sovittu omistuksesta tai äänivallan käytöstä yhtiössä.

Sisäpiiri

Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton valmisteleva sisäpiiriohje otettiin HK Ruokatalossa käyttöön 1.3.2000.

Sisäpiiriin kuuluvat lain perusteella pysyvästi hallituksen jäsenet, tilintarkastajat ja toimitusjohtaja. Yhtiön päätöksellä sisäpiiriin kuuluvat lisäksi konsernin johtoryhmä sekä toimitusjohtajan ja talousjohtajan sihteerit, taloushallinnon päälliköt, group controllerit, konsernin ja sen keskeisimpien yksiköiden tuloslaskennasta vastaavat ja viestintä sekä pääomistajan hallitus ja pääomistajan hallintoneuvoston puheenjohtajat.

Yhtiön sisäpiirirekisteriin on merkittynä 37 henkilöä. Heidän kaupankäyntikieltonsa alkaa 30 vuorokautta ennen osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamispäivää.

Yhtiö valvoo sisäpiiriohjeen noudattamista muistuttamalla sisäpiiriläisiä lähestyvästä kaupankäyntikiellosta etukäteen sekä tarkastamalla kerran vuodessa sisäpiiriläisten tekemät kaupat Suomen Arvopaperi-keskuksen rekisteristä. Samalla yhtiö toimittaa kullekin sisäpiiriläiselle otteen rekisterissä olevista, häntä koskevista tiedoista tarkistamista ja täydentämistä varten.

Sisäpiirirekisterin ylläpito ja hallinnointi tapahtuu HK Ruokatalo Groupin konsernihallinnossa. Varsinainen rekisteri on Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä.

Hallitus

Marcus H. Borgström

Valittu 22.4.2004, täydennetty 27.10.2004

Marcus H. Borgström (syntynyt 1946)

Hallituksen puheenjohtaja 1997-, jäsen 1995-maatalous- ja metsätieteiden maisteri, maanviljelysneuvos. Sianlihantuottaja Sipoosta Uudeltamaalta. Hankkija-Maatalous Oy:n ja Veritas vahinkovakuutusyhtiön hallituksen jäsen, Itä-Uudenmaan Osuuspankin, Osuuspankkien eläkekassan ja Osuuskauppa Varubodenin hallitustenvoston puheenjohtaja sekä LSO Osuuskunnan hallituksen jäsen.

Nykyiset luottamustehtävät: Pellervo-Seuran johtokunnan puheenjohtaja ja Finlands Svenska Andelsförbundin puheenjohtaja, Euroopan maatalousosuuskuntien järjestön (COGECA) hallituksen jäsen.

Osakkeita: 20.334

Markku Aalto

Markku Aalto (syntynyt 1950)

Hallituksen jäsen 1994-, varapuheenjohtaja 2003- Sianlihantuottaja Jämijärveltä Satakunnasta. LSO Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja.

Osakkeita: 1.200

Kjeld Johannesen

Kjeld Johannesen (syntynyt 1953)

Hallituksen jäsen 27.10.2004 alkaen, ekonomi. Danish Crownin toimitusjohtaja. DAT-Schaubin ja Tulip Food Companyn sekä Sokolów S.A:n hallituksen varapuheenjohtaja sekä hallituksen jäsen seuraavissa yhtiöissä: Vest-Wood A/S, DBC Ltd (UK), The Danish Bacon and Meat Councilin, Plumrose USA, Inc ja Tulip Ltd. (UK).

Osakkeita: -

Tiina Varho-Lankinen

Tiina Varho-Lankinen (syntynyt 1962)

Hallituksen jäsen 2003-, kauppätieteiden maisteri. Naudanlihan ja broilerinlihan tuottaja, maatalayrittäjä Oripäästä Varsinais-Suomesta. LSO Osuuskunnan hallituksen varapuheenjohtaja sekä Suomen Broiler-yhdistyksen puheenjohtaja.

Osakkeita: 671

Heikki Kauppinen

Heikki Kauppinen (syntynyt 1947)

Hallituksen jäsen 2003-, ekonomi. Kansainvälisen merkkitarvemarkkinoinnin asiantuntija, ollut mm. Suomen Unilever Oy:n toimitusjohtaja 1994-2002. Miildola Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Suomen Suunnistusliiton hallituksen puheenjohtaja.

Osakkeita: 2.011

Lars Danell (syntynyt 1947)

Hallituksen jäsen vuodesta 1999 lähtien 27.10.2004 asti, agronomi. Swedish Meats -lihateollisuusyrityksen liiketoiminnan kehittämisjohtaja. Aiemmin Ruotsin osuusteurastamoiden keskusjärjestön Slakteriförbundin toimitusjohtaja. Sokolów S.A:n hallituksen nykyinen puheenjohtaja.

Osakkeita: 4.000

Tilintarkastajat tilivuodelle 2005

Varsinaiset tilintarkastajat

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana kauppatieteiden maisteri Jari Henttula, KHT, Turku, Kauko Lehtonen, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku

Varatilintarkastajat

Mika Kaarisalo, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku, Pasi Pietarinen, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.4.2004 Turussa ja ylimääräinen yhtiökokous 27.10.2004 Helsingissä.

Kotimaan johtoryhmä

Simo Palokangas (syntynyt 1944)

Toimitusjohtaja, agronomi. HK Ruokatalo Group Oyj:n toimitusjohtaja 1994-, HK Ruokatalo Oy:n toimitusjohtaja 2005-, LSO Osuuskunnan toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen 1994-

Aiemmin Munakunnan toimitusjohtaja 1979-1987 sekä Lännen Tehtaat Oy:n toimitusjohtaja 1987-1994.

Nykyisin AS Rakvere Lihakombinaatin ja AS Talleggin hallintoneuvoston puheenjohtaja sekä Sokolów S.A:n hallituksen varapuheenjohtaja. Nykyiset luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliiton hallituksen puheenjohtaja, Elinkeinoelämän Keskusliiton hallituksen jäsen, Turun Yliopistosäätiön hallituksen jäsen.

Osakkeita: 42.127

Matti Perkonoja (syntynyt 1949)

Talusojohtaja ja toimitusjohtajan varamies, ylioppilasmerkonomi. Talousasiat ja hallinto, tietohallinto sekä konsernin kehittäminen, työyhteisö- ja laatuasiat. AS Rakvere Lihakombinaatin ja AS Talleggin hallintoneuvoston jäsen, Sokolów S.A:n hallituksen jäsen. Tuli konserniin tytäryhtiö Broilertalo Oy:n toimitusjohtajaksi 1993. Toimi sen jälkeen kaupallisena johtajana.

Osakkeita: 7.000

Raimo Laine (syntynyt 1943)

Raaka-aineryhmän johtaja, kauppateknikko. Liharaaka-aineen hankinta, raaka-aineen ohjaus ja materiaaliostot. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1964, nykyisessä tehtävässä vuodesta 2000, sitä ennen myyntijohtajana. Osakkeita: 1.342

Risto Koivisto (syntynyt 1961)

Teurastamoteollisuuden johtaja. Sika- ja nautateurastamot sekä leikkaamot. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2003. Mellilässä sijainneen Koiviston Teurastamo Oy:n toimitusjohtaja 1986-2005. Osakkeita: 10.169

Pekka Kaikkonen (syntynyt 1961)

Lihavalmiste- ja valmisruokateollisuuden johtaja, elintarviketieteiden maisteri. Lihavalmisteiden ja valmisruokien tuotanto. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2004. Osuuskunta Järvi-Suomen Portin toimitusjohtaja 1998-2004. Osakkeita: -

Jari Leija (syntynyt 1965)

Logistiikkaryhmän johtaja. Tuotannon ja kuljetusten logistiikka sekä Vantaan ja Tampereen terminaalit. Konsernin palveluksessa vuodesta 1993, toiminut logistiikkapäällikkönä, Vantaan tehdaspäällikkönä ja tuotantojohtajana. Osakkeita: -

Esa Mäki (syntynyt 1966)

Siipikarjateollisuuden johtaja, maatalous- ja metsätieteiden maisteri. Siipikarjateollisuus Euran ja Säskylän tuotantolaitoksilla. Konsernin palveluksessa vuodesta 2003. Oli sitä ennen lihalinjan johtaja ja viimeksi ohjauksesta ja tukitoiminnoista vastaava johtaja Atria Oyj:ssä. Osakkeita: -

Reijo Kiskola (syntynyt 1954)

Kaupallisen ryhmän johtaja, meijeriteknikko. Kotimaan vähittäiskauppa- ja horeca-myynti, markkinointi, tuotekehitys ja vienti. Tuli konserniin tytäryhtiö Broilertalo Oy:n toimitusjohtajaksi 2001, sitä ennen kahdeksan vuotta Osuuskunta Satamaidon toimitusjohtaja. Osakkeita: -

Kimmo Piironen (syntynyt 1948)

Henkilöstöryhmien edustaja konsernin johtoryhmässä. Muutosvalmentaja Tampereen toimipaikassa, aikaisemmin Tampereen tehtaan työntekijöiden pääluottamusmies ja työyhteisövalmentaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1985 lähtien. Osakkeita: -

Hallituksen ja johtoryhmän sihteerinä toimii diplomi-kirjeenvaihtaja Eva-Stina Engberg.

Baltian johtoryhmä

Olli Antniemi (syntynyt 1959)

Baltia-ryhmän johtaja, ekonomi. Vastaa HK Ruokatalo Group -konsernin toiminnasta Baltiassa. Tuli konserniin 1996 vientijohtajaksi. Sitä ennen Huhtamäki-yhtymässä, mm. Leafin markkinointitehtävissä Iso-Britanniassa. Osakkeita: -

Olle Horm (syntynyt 1967)

AS Rakvere Lihakombinaatin toimitusjohtaja 2000-, AS Talleggin toimitusjohtaja 2004-, diplomi-insinööri Ollut aiemmin johtajana rakennusliike AS EMV:ssä ja johtajana öljy-yhtiö AS Eesti Kütusissa. Osakkeita: -

Veimo Beilmann (syntynyt 1970)

UAB Klaipedos Maisto Mesos Produktain toimitusjohtaja (Liettua) 2004. Vastaa lisäksi Latvian ja Liettuan alueen myynnistä ja logistiikasta sekä Baltian alueen avainasiakassuhteista. Ollut aiemmin Rakvere Lihakombinaatin myyntijohtaja. Osakkeita: -

Toomas Koovit (syntynyt 1965)

Rīgas Miesnieks A/s:n toimitusjohtaja (Latvia) 2004-, diplomi-insinööri. Vastaa lisäksi Baltia-ryhmän sian- ja naudanlihan tuotannosta. Oli aiemmin Rakvere Lihakombinaatin tekninen johtaja ja sitä ennen Viron energia-alalla. Osakkeita: -

Teet Soorm (syntynyt 1970)

AS Eksekon toimitusjohtaja (Viro) 2000-, kauppateiden maisteri. Vastaa lisäksi Baltia-ryhmän alkutuotantoasioista (mm. sikojen ja broilerien kasvatusta ja ruokintakysymykset sekä alkutuotannon tukitoiminnot). Rakvere Lihakombinaatin palveluksessa vuodesta 1995 talousjohtajana. Osakkeita: -

Tiedotteita

Julkistimme vuoden aikana 32 pörssitiedotetta. Ne ovat luettavissa verkkosivulla www.hk-ruokatalo.fi. Seuraavassa on kooste tärkeimmistä.

25.2.2004 Tilinpäätöstiedote

Konsernin liikevaihto vuonna 2003 oli 647,4 milj. euroa (+ 2,2 %). Tulos ennen satunnaiseriä oli 22,2 milj. euroa (26,5 Meur v. 2002). Hallitus esittää vuoden 2003 osinkoina jaettavaksi 46 % osakekohtaisesta tuloksesta eli 0,28 euroa osaketta kohden (0,27 euroa v. 2002).

3.5.2004 Tammi-maaliskuun osavuositiedotus

Kolmen kuukauden liikevaihto oli 151,8 milj. euroa, kasvua 7,8 milj. euroa (+ 5,4 %) viime vuodesta. Liikevoitto nousi 5,1 milj. euroon. Kolmen kuukauden tulos ennen satunnaisia eriä oli 3,9 milj. euroa (3,5 Meur).

6.5.2004 Sopimus omistuksen lisäämisestä Sokolówissa

HK Ruokatalo ostaa saksalaisen Conrad Jacobson GmbH:n omistamat Sokolówin osakkeet, yhteensä 11,5 milj. kappaletta. Kauppa toteutetaan kahdessa osassa.

6.8.2004 Strategiseen yhteistyöhön Puolassa

HK Ruokatalo ja tanskalainen Danish Crown aloittavat strategisen yhteistyön Sokolówissa. Danish Crown on sopinut Ruotsin maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestön (LRF) kanssa ostavansa tämän 22,54 %:n osuuden Sokolówista. Sokolówin suurin omistaja on HK Ruokatalo 30,10 %:n osuudella. Yhteistyö tapahtuu yhteisomistuksena Saturn Nordic Holding AB -nimisen holding-yhtiön kautta. HK Ruokatalo ja Danish Crown aikovat jakaa holding-yhtiön omistuksen 50/50 -periaatteella.

11.8.2004 Tammi-kesäkuun osavuositiedotus

Kuuden kuukauden liikevaihto oli 328,8 milj. euroa. Liikevoitto kohosi 12,4 milj. euroon (+17,3 %). Tulos ennen satunnaisia eriä oli 10,1 milj. euroa (8,1 Meur v. 2003).

26.8.2004 Forssan tuotantolaitos modernisoidaan

Forssan tuotantolaitoksessa aloitetaan laaja tehostamis- ja uudistamisprojekti. Vuodelta 1987 oleva sikateurastuslinja laitteineen uusitaan. Sen kapasiteetti ei riitä tuleviin tarpeisiin. Samalla uusitaan 1980-luvulta olevat eläinten vastaanottotilat ja ruhojen pikajäähdyttämö. Noin kaksi vuotta kestävä hankkeen kustannusarvio on runsaat 20 milj. euroa.

14.9.2004 Viranomaisluvut Puolan yhteistyölle

HK Ruokatalo ja Danish Crown saivat Puolan viranomaisen ja Euroopan Komission hyväksynnän yhteistyölle Sokolówissa. Yhteistyö tapahtuu yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB:n kautta.

16.9.2004 Juridista rakennetta kotimaassa selkeytetään

Suomen toimintojen juridisen rakenteen selkeyttämiseksi teollinen toiminta, myynti, markkinointi ja logistiikka kootaan yhteen yhtiöön sulauttamalla HK Ruokatalo Oyj:n kokonaan omistamat tytäryhtiöt Broilertalo Oy, Food Kuljetus Oy, Koiviston Teurastamo Oy ja Pouttu Foods Oy HK Ruokatalo Oyj:hin. Uudistuksen toisessa vaiheessa konsernin Suomen teollinen toiminta henkilöstöineen erotetaan erilliseksi tytäryhtiöksi.

16.9.2004 Yhteistyöjärjestelyt Puolassa etenevät

HK Ruokatalo on siirtänyt omistamansa 30,10 % Sokolówin osakkeista osakevaihtona yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB:lle. Osakkeiden siirto toteutettiin, kun yhteistyö tanskalaisten kanssa sai Euroopan Komission hyväksynnän. Saturn Nordic Holding omistaa nyt 52,64 % Sokolówin osakkeista.

17.9.2004 Julkinen ostotarjous Sokolówin osakkeista

Saturn Nordic Holding on tehnyt julkisen ostotarjouksen Puolassa tarjoutuen ostamaan loput Sokolówin osakkeista. Tarjottu lunastushinta on 6,00 zlotya (noin 1,38 euroa) osakkeelta.

19.10.2004 Rakennemuutos etenee

HK Ruokatalon, Broilertalon, Food Kuljetuksen, Koiviston Teurastamon ja Pouttu Foodsin sulautumissuunnitelman tultua merkityksi kaupparekisteriin HK Ruokatalo osakeyhtiölain mukaisesti ilmoitti suunnitelmasta yhtiön osakkaille.

27.10.2004 Tammi-syyskuun osavuositiedotus

Yhdeksän kuukauden liikevaihto oli 500,1 milj. euroa eli 26,2 milj. euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Liikevoitto oli 21,9 milj. euroa (19,7 Meur 1-9/2003) ja tulos ennen satunnaisia eriä nousi 18,2 milj. euroa (16,1 Meur).

27.10.2004 Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista

Ylimääräinen yhtiökokous päätti korottaa yhtiön osakepääomaa 14.646.856,60 eurolla laskemalla liikkeeseen 8.615.798 uutta A-osaketta. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvalla uusmerkinnällä on tarkoitus hankkia 36,2 milj. euroa uutta omaa pääomaa.

28.10.2004 Saturn Nordic Holding lisäsi omistustaan Sokolówissa

Saturn Nordic Holding on hankkinut 10,48 %:n osuuden Sokolówin osakkeista. Määrään sisältyy loppuosa Conrad Jacobson GmbH:n osakkeista. Saturn Nordic Holdingilla on nyt 72,82 % Sokolówin osakkeista ja äänimäärästä.

3.12.2004 Osakeannin tulos

Yhtiön osakeannissa merkittiin kaikki tarjotut 8.615.798 A-osaketta. Ensijaisen merkintäetuoikeuden perusteella merkittiin 8.527.109 osaketta, mikä vastaa 98,97 % tarjottujen osakkeiden määrästä. Toissijaisen merkintäetuoikeuden perusteella tehtyjen merkintöjen määrä ylitti tarjolla olevien osakkeiden määrän.

HK RUOKATALO GROUP OYJ

(Pääkonttori, konsernin johto ja konsernihallinto)
PL 50 (Kaivokatu 18)
20521 Turku
vaihde 010 570 100
faksi 010 570 6146
etunimi.sukunimi@hk-ruokatalo.fi
www.hk-ruokatalo.fi

SUOMI**HK RUOKATALO OY**

vaihde 010 570 100
etunimi.sukunimi@hk-ruokatalo.fi
www.hk-ruokatalo.fi

Turku

(Lihavalmistusteollisuus, talous- ja henkilöstöhallinto, vienti)
PL 50 (Kaivokatu 18)
20521 Turku
faksi 010 570 6146

Vantaa

(Lihavalmiste- ja valmisruokateollisuus, myynti, markkinointi, tuotekehitys, jakelukeskus, logistiikka)
PL 49 (Väinö Tannerin tie 1)
01511 Vantaa
faksi 010 570 2348

Forssa

(Teurastamo- ja leikkaamoteollisuus)
Teollisuuskatu 17
30420 Forssa
faksi 010 570 4415

Eura

(Broilerituotanto, hankinta, myynti, markkinointi, hallinto)
Kariniementie 2
27510 Eura
faksi 010 570 5662

Säkylä

(Kalkkunatuotanto, kypsät siipikarjajalosteet)
Säkyläntie 120
27800 Säkylä
faksi 010 570 5276

Tampere

(Lihan jatkojalostusteollisuus, jakelukeskus)
Kolismaankatu 1
33300 Tampere
faksi (03) 345 0969

Mellilä

(Teurastamoteollisuus)
Ysitie 387 A
32300 Mellilä
faksi (02) 767 1691

Outokumpu

(Teurastamo- ja leikkaamoteollisuus)
Kuvonranta 27
83500 Outokumpu
faksi (013) 562 321

LSO FOODS OY

(Hankinta ja neuvonta)
Turuntie 4
30100 Forssa
vaihde 010 570 150
faksi 010 570 4363
etunimi.sukunimi@lso.fi
www.lso.fi

VIRO**AS RAKVERE LIHAKOMBINAAT**

(Tuotanto, myynti ja markkinointi Baltiassa)
Roodevälja küla
Sõmeru vald
44305 Lääne-Virumaa, Estonia
puh. +372 32 29211
faksi +372 32 29300
etunimi.sukunimi@rlk.ee, rlk@rlk.ee
www.rlk.ee

AS TALLEGG

(Tuotanto, myynti ja markkinointi Baltiassa)
Saha tee 18, Loo
Harju mk 74201, Estonia
puh. +372 6 107 012
faksi +372 6 107 060
tallegg@tallegg.ee
www.tallegg.ee

AS EKSEKO

(Sikojen kasvatus)
Mäetküla
Viiratsi sjk
70101 Viljandi maakond, Estonia
puh. +372 43 51 901
faksi +372 43 51 919

LATVIA**RIGAS MIESNIEKS A/S**

(Tuotanto, myynti ja markkinointi Latviassa)
str. 7 Atlasa,
Riga, Latvia, LV-1026
puh. +371 7 368 643
faksi +371 7 339 180
miesnieks@miesnieks.lv

LIETTUA**UAB KLAIPEDOS MAISTO MESOS**

PRODUKTAI
(Myynti Liettuassa)
V.A.Graiciuno 22
LT-2035 Vilnius, Lithuania
puh. +370 5 249 0840
faksi +370 5 243 00 63
info@kmp.lt

PUOLA**SOKOLÓW S.A.**

- **Headquarters**
Aleja 550-Jecia 1
08-300 Sokolów Podlaski, Poland
puh. +48 25 640 82 00
faksi + 48 25 787 61 32
www.sokolow.pl

SOKOLÓW S.A.

- **Head Office in Warsaw**
22 Sielecka Str.
00-738 Warsaw, Poland
puh. +48 22 525 82 50
faksi + 48 22 699 41 33
marketing@sokolow.pl

Pankkiiriliikkeitä, jotka analysoivat HK Ruokataloa sijoituskohteena.

HK Ruokatalo Group Oyj ei vastaa analyyseissä esitetystä arvioista.

Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch

puh. (09) 618 711
etunimi.sukunimi@carnegie.fi

Enskilda Securities AB

Tommy Ilmoni
puh. (09) 616 287 20
etunimi.sukunimi@enskilda.fi

eQ Pankki Ltd

Kalle Karppinen
puh. (09) 681 786 54
etunimi.sukunimi@eqonline.fi

Evli Pankki Oyj

puh. (09) 476 690
etunimi.sukunimi@evli.com

FIM Securities Ltd

Linda Blom
puh. (09) 613 463 54
etunimi.sukunimi@fim.com

Kaupthing Bank Oyj

Jutta Rahikainen
puh. (09) 478 402 12
etunimi.sukunimi@kaupthing.fi

Mandatum Stockbrokers Ltd

Noora Alestalo
puh. 010 236 4794
etunimi.sukunimi@mandatum.fi

Opstock Ltd

Mikael Doepel
puh. 010 252 2931
etunimi.sukunimi@oko.fi

HK Ruokatalo